

DARBININKAS

Vo. LXXVI, Nr. 30
Rugpjūčio — August 9, 1991

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS PAREIŠKIMAI DĖL TSRS AGRESIJŲ LIETUVOJE

— Lietuvos pastangos priešintis taikiu būdu negali būti begalinės —

Afrikos Nacionalinis Kongresas pasiūlė kaip galima greičiau susaukti visų Pietų Afrikos politinių partijų konferenciją, kurioje būtų aptarti būdai, kaip privesti baltųjų vyriausybę sudaryti įvairiasė laikiną vyriausybę. Jei bus pritarimo, konferencija gali įvykti dar rugpjūčio ar rugsėjo pradžioje.

Sukilėliai, kovojantys prieš Sovietų remiamą Azerbaidžano vyriausybę, sustiprino savo veiksmus, užimdami kelią, kuriuo vyksta pagrindinis susisiekimas su sostine Kabulu. Spauda rašo, kad Azerbaidžano vyriausybė gaunanti iš Maskvos apie \$300 milijonų paramos per mėnesį.

Prez. Bush, po viršūnių konferencijos, keletui valandų sustojęs Ukrainos sostinėje Kijeve ir kalbėdamas parlamente, laikėsi neutralios politikos. Iš vienos pusės jis rėmė laisvės ir demokratijos pažangą, bet iš kitos pusės gyrė Gorbačiova ir jo pasiektą demokratizaciją. Jis net įspėjo ukrainus saugotis "savizudiško nacionalizmo".

Filipinų vyriausybė nuėmė draudimą buvusiam prezidento neoficialiam atstovui ir Filipinams, bet neduoda leidimo atvežti palaidoti buvusio prezidento palaikus. Taip pat laikosi nusistatymo užvesti Imeldai kriminalinę bylą dėl valstybės lėšų išnaudojimo.

JAV Gynybos departamentas paskelbė, kad beveik dvigubai padidinamas tyrinėtojų ir analizatorių skaičius, norint paspartinti darbus, Vietname ieškant JAV žuvusių karo lakūnų ar jų palaikų. Tai įvyko po to, kai Amerikoje pasirodė fotografijų buvusių karių, apie kuriuos kalbama, kad jie esą gyvi ir įvairiais laikotarpiais užsieniečių nufotografuoti Vietname.

Oceanos, graikų ekskursinis laivas, pakeliui iš East London į Durban (Pietų Afrikoje), pataikęs į audringus vandenį, nuskendo vos poros mylių nuotolyje nuo kranto. Pietų Afrikos kariniai malūnsparniai ir subėgę arti buvę laivai išžvejojo daugiau kaip 500 keleivių. Srovė buvusi taip stipri, kad kai kuriuos keleivius nunešė net už 6-10 mylių. Ne visus pavyko surasti.

Graikijos vyriausybė pranešė, kad visi suinteresuotieji Kipro salos padalinimo dispute priėmė prez. Bush kvietimą rugsėjo mėnesį susirinkti Washingtone. Konferencijoje 17 metų trunkančiam ginčui spręsti dalyvaus Graikija ir Turkija bei Kipro turkų ir graikų politiniai lyderiai. Pirmininkaus Jungtinių Tautų gen. sekretorius Javier Perez de Cuellar.

Sovietų prez. Gorbačiovas, susirūpinęs, kad mažėja kasdieninio vartojimo prekės, išleido potvarkį, kuriuo apribojamas prabangių prekių importas ir įvedamos lengvatoms maistui, medikamentams bei kitoms būtinoms prekėms.

JAV administracija ėmėsi žygių sustabdyti kubiečių imigraciją ir laikinai nutraukė priėmimą pareiškimų šešių mėnesių turistinėms vizoms. Aiškina, kad daugelis turistų nelegaliai pasilieka gyventi Amerikoje.

Lietuvių Informacijos Centras pranešė, kad rugpjūčio 1 Lietuvos Aukščiausioji Taryba sušaukė neeilinį posėdį Medininkų žudynėms aptarti ir paskelbė keltą atsišaukimą, kuriuos pasirašė Lietuvos Respublikos AT pirmininkas V. Landsbergis.

Kreipimasis į Islandijos ir Danijos parlamentus

Lietuva patiria nesiliaujančią TSRS agresiją. Ta šalis, anksčiau Lietuvos Respubliką 1940 m. ir vėl 1991 m. mėginanti karine jėga palaužti jos laisvės sieki, laiko Lietuvos teritorijoje savo represines ir teroristines ginkluotas pajėgas. Dėl jų veiksmų žūsta žmonės. Mes prašome, kad Jūsų vyriausybės iškeltų TSRS agresijos ir Lietuvos nepriklausomybės apgynimo klausimą SNO Saugumo Taryboje.

Šiuo metu Lietuvoje surinkta šimtai tūkstančių parašų po kreipimusi į SNO Žmogaus teisių komisiją dėl žmogaus teisių pažeidimų Lietuvoje, kuriuos įvykdė TSRS ginkluotosios pajėgos šių metų sausio mėnesį Lietuvoje. O jau dar 1989 m. vasarą Lietuvos žmonės surinko daugiau kaip 1,500,000 parašų reikalaudami, kad visa okupacinė Sovietų kariuomenė būtų išvesta iš Lietuvos teritorijos. Tai teisėtai reikalaujama, kurį mes dar kartą primename Jums ir pasauliui.

Kreipimasis į visas pasaulio demokratines valstybes dėl TSRS represinių struktūrų išvedimo iš Lietuvos

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba,

primindama savo 1991 m. kovo 21 d. Kreipimąsi į Europos demokratines valstybes, JAV, Kanadą, Australiją ir Japoniją, taip pat savo 1991 m. liepos 4 d. Kreipimąsi į valstybes Paryžiaus Chartijos signatares, kuriuose prašė neatidėliotinos politinės paramos, kad būtų nutrauktas TSRS ginkluotos prievartos naudojimas Lietuvoje, išvengta aukų ir destabilizacijos,

griežtai smerkdama TSRS represinių struktūrų vykdomus pasienio apsaugos, muitinės ir policijos pareigūnų, kitų asmenų ginkluotus užpuolimus,

vertindama šiuos veiksmus kaip siekiamą nutraukti taiką Lietuvos nepriklausomybės įtvirtinimą ir išprovokuoti konfliktą Lietuvoje,

suprasdama 1991 m. liepos 31 d. muitininkų ir policininkų žudynes Lietuvos pasienio Medininkų poste kaip šių veiksmų eskalavimą,

ragindama demokratines pasaulio valstybes suvokti, kad nuolat besikartojančių žudynių ir smurto akivaizdoje mūsų pastangos priešintis taikiu būdu negali būti begalinės,

būdamą įsitikinusi, kad visos demokratinės valstybės turi jaustis atsakingos už nepanaudotas galimybes sustabdyti nekaltų žmonių kraujo liejimą Lietuvoje,

vėl kreipiasi į visas pasaulio demokratines valstybes, prašydama imtis neatidėliotinių veiksmų, kad KGB ir visos kitos TSRS

represinės struktūros būtų išvestos iš Lietuvos Respublikos teritorijos, ir tuo būdu būtų sumažinta grėsmė taikai bei žmonių saugumui.

Aukščiausioji Taryba yra įsitikinusi, kad šio teisėto reikalavimo patenkinimas turėtų būti siejamas su TSRS ketinimais surengti konferenciją žmoniškumo matmenų klausimais Maskvoje.

Kreipimasis į valstybes — Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijos nares

Tebesitęsiančios Lietuvoje TSRS agresijos ir naujos grėsmės akivaizdoje Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba prašo:

1. Panaudoti Lietuvos-TSRS santykiams normalizuoti Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos (ESBK) nepaprastų situacijų mechanizmą.

2. Atsiųsti į Lietuvą ESBK raporto misiją.

3. Apsvarstyti klausimą, ar leistina rengti ESBK Žmoniškumo matmenų susitikimą TSR Sąjungoje, iš kurios siunčiami ginklai ir neteisėti įsakymai Sovietų valdžios teroristų būriams, siautėjantiems įvairiose šalyse ir vietovėse, padariusiems daug nusikaltimų ir Lietuvoje. Sovietų

valdžios tolerancija jos pačios ginkluotųjų būrių smurto veiksmams ir veidmainiški "tyrimai" be rezultatų prilygsta nusikaltėlių slėpimui, meta veidmainystės šėšėlių ir ESBK procesui.

PROTESTO PAREIŠKIMAS

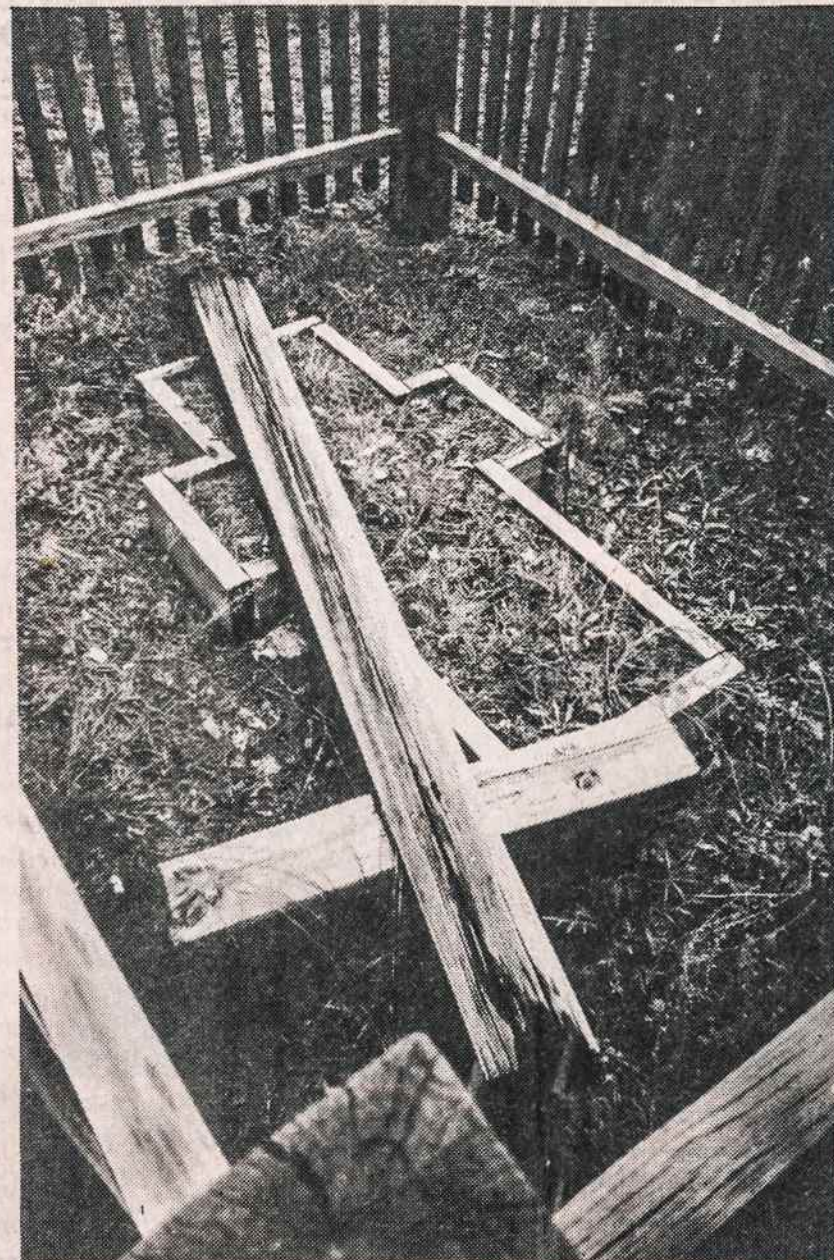
TSRS prezidentas M. Gorbačiovas spaudos konferencijoje, pasibaigus JAV-TSRS aukščiausiojo lygio deryboms, žudynes Medininkų pasienio poste mėgino sulygtinti su įvykiais Užkaukazėje. TASS'as šią tragediją melagingai siekia parodyti kaip "susidūrimą", o ne nužudymą iš pasaly. Pastebimas ir noras šį ir kitus įvykius pateikti kaip "incidentus" tarp Lietuvos ir Baltarusijos.

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba, protestuodama pareiškia, jog šios dezinformacijos tikslas — nuslėpti tikruosius žudynių įkvėpėjus ir vykdytojus, šventvagiškai kėsintis į Lietuvos ir Baltarusijos tautų taikią kaimynystę, kurios negali suardyti jokios provokacijos.

Neeilinio posėdžio kreipimasis į Lietuvos žmones

Lietuvoje ir vėl pralietas ne-

(nukelta į 2 psl.)

Buriatija, Ilka. Čia gyvena ištremti lietuviai, paversti medkričiais, vagonų krovėjais. Čia greit išaugo kapinės... Nuotr. Algimanto Žižiūno, daryta 1973 m. vasarą.

LIETUVA VĖL LAIDOJA SOVIETŲ TERORO AUKAS

Gedulu apsigaubė Lietuva, gedėdama ir laidodama savo pasienio apsaugos vyrus, kuriuos liepos 31 dienos ankstų rytą Medininkų poste žiauriai užpuolė ir nužudė sovietinio terorizmo vykdytojai.

Vos pusei metų prashinkus nuo įvykių prie TV bokšto, dabar

Sporto rūmuose vėl išrikuoti trišpalvėmis apgaubti karstai. Rugpjūčio 3-oji parlamento paskelbta gedulo diena. Sustoję sporto žaidynės. Minių minios lankė juos ir dar didesnės rinkosi Vilniaus Katedros aikštėje ir šventovėje, kur buvo laikomos gedulingos pamaldos. Po to minios palydėjo į Antakalnio kapines, kur toje pačioje pakalnėje, šalia sausio 13-osios aukų, jaunuosius didvyrius priglaudė Lietuvos žemė.

Nors oficialiai dar nenustatyta, kas buvo tie smogikai, bet Maskva, kuri tų įvykių buvo užklupta, kai ten tuo metu lankėsi JAV prezidentas Bush, pažadėjo "reikalą iširti". To pagėdavo ir viešai pats prezidentas Gorbačiovas ir prezidentas Bush. Dabar to reikalauja ir Lietuvos vyriausybė ne tik telegramose Maskvai ir Washingtonui, bet ir viso pasaulio demokratiniams valstybėms ir žmogaus teisių organizacijoms.

Ligi šiol tebuvo žinoma tiek, kad Maskva pranešusi, jog "kažkokia neaiški" organizacija, apie kurios buvimą dar nežino jos saugumas, skambinusi ir prisiėmusi kaltę už įvykius. Niekas negali patikėti, jog Sovietų Sąjungoje gali būti "neaiški" organizacija, apie kurią nežinotų kagebistai. Nejaugi ir vėl bus paskelbta, kaip ir sausio 13-osios įvykių oficialūs "tyrinėtojai" nustatė, kad kalti buvo patys lietuviai? Pasaulis vis dėlto laukia tų pranešimų taip, kaip ir lietuvių tauta.

(nukelta į 2 psl.)

Krašto apsaugos savanoriai Lietuvoje. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

PREZIDENTAS BUSH APIE JAV-TSRS SANTYKIUS

Lietuvių Informacijos Centras pateikė santrauką prezidento Bush kalbos, kurią jis pasakė Maskvos Valstybiniame tarptautinių santykių institute.

Kalbos įžangoje prezidentas apžvelgė milžiniškus pokyčius, įvykusius pasaulyje per pastaruosius keletą metų. Tai ir demokratijos keliu pasukusi Centrinė Europa, ir sumažėjusi įtampa tarp didžiųjų valstybių, atitolusi pasaulinio karo grėsmė ir sumažinusi pavojų, kad regioniniai konfliktai taps jo pretekstu. Prezidentas pažymėjo, kad Gorbačioviui ir jam pavyko nemažai nuveikti, gerinant dviejų didžiųjų valstybių santykius bei stiprinant tarpusavio pasitikėjimą.

Šis politinis atsilimas leidžia normalizuoti ir dviejų šalių ekonominius santykius, kalbėjo Prezidentas, pabrėždamas, kad pagrindinė kliūtis — emigracijos apribojimai — buvo neseniai pašalinta. Grįžęs į Washingtoną,

jis žadėjo pateikti Kongresui JAV-Sovietų prekybos sutartį, pasirašytą prieš metus. Tada bus galima suteikti Sovietų Sąjungai didžiausio palankumo valstybės (MFN) prekybinį statusą.

Toliau Prezidentas kalbėjo, kad Sovietų Sąjungos mėginimas atsiriboti nuo pasaulinės rinkos istoriškai nepasiteisino ir atvedė šalį prie didelių sunkumų. Dabar Sovietai bando pereiti prie rinkos ekonomikos, ir Jungtinės Valstijos rems šias pastangas. Tai iliustruoja JAV parama, duodant TSRS galimybių susipažinti su įvairių tarptautinių ekonominių organizacijų veikla, suteikiant jai iš pradžių stebėtojo ar panašų statusą, kuris ilgainiui būtų pakeistas pilnateise naryste. Šios priemonės turėtų padėti Sovietams įgyti reikiamos patirties ir lengviau įgyvendinti didžiulias reformas.

Baigdamas Prezidentas užsiminė, kad šios priemonės ir demokratines reformas Sovietų Są-

jungoje rodo artėjančią šalčio karo pabaigą. Kaip geriausia to įrodymą, prez. Bush pateikė Persijos įlankos konfliktą, teigdamas, kad bendromis pastangomis ir savitarpio supratimu agresorius buvo sėkmingai sutramdytas, ko neįmanoma būtų buvę įsivaizduoti dar prieš keletą metų. Taigi, palankūs bendradarbiavimo požymiai matyti visose JAV-TSRS santykių srityse.

Ir vis dėlto dar lieka keletas ginčytinų klausimų, kurie trukdo abipusiam pasitikėjimui ir apsunkena TSRS įsiliejimą į pasaulinę ekonominę bendriją. Vienu tokių klausimų yra TSRS nesutarimai su Japonija dėl jos šiaurinių teritorijų grąžinimo. Kitas opus klausimas — Pabaltijo likimas.

"Taip pat sudėtingas yra klausimas dėl Pabaltijo šalių Estijos, Latvijos ir Lietuvos ateities, — pasakė Prezidentas. — Šiandien nauja karta Pabaltijo vadovų, ku-

rie buvo demokratiškai išrinkti ir išreiškia Pabaltijo tautų valią, kreipiasi į naująją Sovietų vadovybę kartą, kad ši atsisakytų vieno tamsiausių stalinizmo epochos palikimų. Be abejo, protingi ir geravaliai vyrai ir moterys gali surasti būdą atgaivinti Pabaltijo tautų laisvę. Tik geros valios derybos su Pabaltijo vyriausybėmis gali patenkinti jų tautų laisvės troškimus. Mes negalime kelti abejonių dėl jau pasiektos pažangos. Aiškus ir besąlygiškas įsipareigojimas, kad permainos vyks taikiai, privalo būti aukščiau visko", — baigė prez. Bush.

AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS PAREIŠKIMAI DĖL TSRS AGRESIJŲ LIETUVOJE

(atkelta iš 1 psl.)

kaltų žmonių kraujas. Mes vėl kreipiamės į galingąsias demokratines valstybes, į viso pasaulio geros valios žmones, reikalaudami sulaukyti kruviną agresorių siautėjimą, ir dar kartą primename mūsų taikią kovą už savo laisvę ir nepriklausomybę.

Bet ir mūsų kantrybė negali būti begalinė, mes jau dabar nebeturime žodžių nužudytųjų artimiesiems paguosti.

Ir vėl iškėlę gedulo vėliavas, mes kreipiamės į visus Lietuvos žmones:

Tėvynė pavojuje, todėl atmeskime nesutarimus ir jausimės esą pašaukti Lietuvos nepriklausomybę apginti;

suklaidintus Lietuvos žmones dar kartą kviečiame atsakyti bendradarbiavimo su KGB, OMON'u ir kitomis okupacinėmis prievartos struktūromis; neišvengiamų sunkumų laikotarpyje būkime dėmesingi savo artimui;

organizuokime talkas ir statykime prie Lietuvos sienų saugenes muitines;

padėkime Lietuvos pareigū-

nams kovoti su valstybiniais ir kriminaliniais nusikaltėliais.

Raginimas asmenims, ligi šiol tarnaujantiems TSRS KGB

TSRS valstybės saugumo komiteto — KGB padalinys, prisidėjęs prie Lietuvos valstybės 1940 m. aneksijos, jos vyriausybės narių sunaikinimo bei šim-

tų tūkstančių nekaltų žmonių represavimo, iki šiol tebėra ne teisėtai veikianti svetimos valstybės institucija Lietuvoje.

Žinokite, kad TSRS KGB specialus dalinys tiesiogiai dalyvavo 1991 m. sausio 13 d. šturmuojant Lietuvos televizijos pastatus kaip pagrindinę smogiamoji, civilius žmones žudanti jėga (grupė "Alfa"). Ši TSRS žinyba tebetęsia antivalstybinę

veiklą prieš Lietuvą.

Aukščiausioji Taryba atkreipia visų asmenų, tarnaujančių TSRS KGB, dėmesį į tai, kad už veikas, nukreiptas prieš Lietuvos valstybę ir jos žmones, yra numatyta teisminė atsakomybė. Ne mažesnė yra moralinė atsakomybė tarnauti jėgoms, susijusioms su teroro veiksmais, žmonių žudynėmis.

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba primygtinai ragina visus asmenis, tarnaujančius TSRS KGB Lietuvoje, nedelsiant pasitraukti iš neteisėtose institucijose, kurios veikia ir nusikalstama Lietuvos valstybei.

LIETUVA VĖL LAIDOJA SOVIETŲ TERORO AUKAS

(atkelta iš 1 psl.)

Medininkų pasienio poste buvo rasti ant grindų suguldyti nušauti šeši sargybiniai: muitininkai Antanas Musteikis, 33 m. amžiaus, Stanislovas Orlovicius, 35 m., "Aro" policininkai Algimantas Juozakas, 22 m., ir Mindaugas Balavakas, 21 m., ir kelių patruliai Algirdas Kazlauskas, 42 m., ir Juozas Janionis, 29 m.

Sunkiai sužeisti į galvą buvo

Ričardas Rabavičius, 21 m., ir Tomas Šernas, 29 m. Jie buvo nuvežti į Vilniaus ligoninę, kur vienas mirė, o kitam, padedant neurochirurgui iš užsienio, padaryta sudėtinga operacija. Ginkluotos sargybos saugo ligonį, kad kas nepasikėsintų prieš jo gyvybę. Netrukus turės paaiškėti, ar ligonis išgyvens. Jis galėtų būti geriausias įvykių liudininkas.

Tai jau ne pirmas kartas, kai

puolamas šis Medininkų punktas.

Anksčiau buvo nustatyta, kad visus puolimus vykdė Sovietų vidaus reikalų ministerijos specialiosios pajėgos, vadinamos judosiomis beretėmis arba OMON'u. Dabar Maskva ginasi. Kaitininkai turės paaiškėti, ir, kaip AT pirmininkas Vytautas Landsbergis pareiškė, "jie neišvengs atsakomybės, nesvarbu, kas jie bebūtų".

būtinybė;

organizuoti minėtųjų atstovybių veiklą, atsižvelgiant į tarptautinės teisės normas ir principus, taip pat į Sutarties tarp Lietuvos Respublikos ir Rusijos Tarybų Federacinės Socialistinės Respublikos dėl tarpvalstybinių santykių pagrindų nuostatas.

Šis protokolas įsigalioja nuo pasirašymo momento.

Sudarytas Maskvoje 1991 m. liepos 29 d. dviem egzemplioriais, lietuvių ir rusų kalbomis, ir abu tekstai turi vienodą galią.

Algirdas Saudargas,
Lietuvos Respublikos
užsienio reikalų ministras
Andrej Kozyrev,
Rusijos Tarybų Federacinės
Socialistinės Respublikos
užsienio reikalų ministras

DĖL LIETUVOS IR RUSIJOS ATSTOVYBIŲ ĮSTEIGIMO

Lietuvių Informacijos Centras pateikia liepos 29 Maskvoje pasirašytą Lietuvos-Rusijos protokolą:

Remdamas abipusiu siekimu įgyvendinti Sutarties tarp Lietuvos Respublikos ir Rusijos Tarybų Federacinės Socialistinės Respublikos dėl tarpvalstybinių santykių pagrindų principus ir nuostatas, plėtoti politinį, ekonominį ir kultūrinį bendradarbiavimą,

atsižvelgdamas į minėtosios Sutarties 19 straipsnį dėl pasikeitimo įgaliosiomis atstovybėmis tarp Lietuvos Respublikos ir Rusijos Tarybų Federacinės Socialistinės Respublikos,

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija ir Rusijos Tarybų Federacinės Socialistinės Respublikos užsienio reikalų ministerija susitarė:

įsteigti Lietuvos Respublikos įgaliotąją Atstovybę Rusijos Tarybų Federacinėje Socialistinėje Respublikoje (Maskvoje);

įsteigti Rusijos Tarybų Federacinės Socialistinės Respublikos įgaliotąją Atstovybę Lietuvos Respublikoje (Vilniuje);

atidaryti minėtųjų atstovybių biurus arba skyrius kituose Lietuvos Respublikos ir RTFSH miestuose, jeigu dėl to iškils

IVYKIAI DABARTINĖJE LIETUVOJE

— Poetas Bernardas Brazdžionis pereiniais metais septintame poezijos konkurse už geriausią metų eilėraščių "Lietuvos laukai" buvo apdovanotas "Žydinčios vyšnios šakelės" premija. Šią *Knygnešio* žurnalo ir Ukmergės rajono S. Nėries kolūkio įsteigtą premiją poetas galėjo atsiimti tik šiais metais. Draugiškas susitikimas su skaitytojais įvyko S. Nėries kolūkyje.

— Iš Vilniaus į Stockholmą gegužės 31 nuskrido Vlodo Kengailos pilotuojamas nedidelis lėktuvas "Aušra". Tačiau birželio 2 į Vilnių grįžtantį lėktuvą sovietų naikintuvai nutūpdė Vainodės kariniame aerodrome Latvijoje. Panevėžietis aviacinės

technikos konstruktorius Vladas Kengaila, skridęs su savo sūnumi Dariumi, taip pat lakūnu, dalyvavo tarptautinio "Aerosalono" surengtuose susitikimuose Stockholme. Sovietų aviacija pastebėjo jį grįžtantį iš anapus Baltijos.

— Panevėžio dramos teatro du aktoriai — Audrimas Babkauskas ir Vidmantas Bartusevičius — abu jauni ir talentingi Juozo Miltinio auklėtiniai, birželio 11, skubėdami iš Panevėžio į Vilnių, žuvo automobilių avarijoje.

— Kauno radijas pirmą kartą prabilo prieš 65 metus. 1926 m. birželio 12 d. 7 val. vakaro pranešėjas 1961 m banga pasakė: "Aljo, aljo — Kauno radijas — Lietuvai Labą vakarą!" Šaukinys buvo pakartotas esperanto, vokiečių, prancūzų ir anglų kalbomis ir paraginta "kas girdite mus — atsiliepkite, parašykite". Lietuvišką žodį eterje girdėjo ne tik Lietuvos, bet ir daug užsienio gyventojų. Tai byloja išlikę archyve radijo klausytojų laišukai.

— Lietuvos Sąjūdžio Žemaitijos taryba sudaryta suvažiavime Klaipėdoje birželio 16 d. Į Tarybą įėjo Lietuvos Sąjūdžio Klaipėdos, Kretingos, Nidos, Palangos, Skuodo, Šilalės ir Šilutės tarybos. Žemaitijos tarybos artimiausi uždaviniai — koordinuoti savo miestų ir rajonų Sąjūdžio tarybų veiklą ir ją remti.

— Saulius Kutas paskirtas Lietuvos Respublikos energetikos ministro pirmuoju pavaduotoju.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisinuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visoje miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, New ark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oraš šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. **KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME**, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. **WOODLAWN MEMORY GARDENS**, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — **OHLERT-RUGGIERE, Inc.**, 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas priinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM 90.5 Worcester, MASS. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Mellus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501, T. 508 753 - 7232.

NEW YORK - NEW JERSEY - Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 -10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428 - 4552. FAX 718 769 - 3302.

KOLODNY & KOLODNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamentai, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Lietuvos atsiminimai", sekmadieniais nuo 2 iki 3 v. popiet iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programa, vedama anglų kalba, iš tos pačios stoties girdima irgi sekmadieniais nuo 1 iki 2 v. popiet. Dr. J. P. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 908 753 - 5636

Remkime

TAUTOS FONDA

ir padėkime finansuoti ELTA biuletenių leidimą šešiomis kalbomis. Jie pasiekia laisvąjį pasaulį, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės lždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių (IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Aukas siųsti adresu:

Tautos Fondas,
Lithuanian National Foundation, Inc.,
P.O. Box 21073,
Woodhaven, N.Y. 11421.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

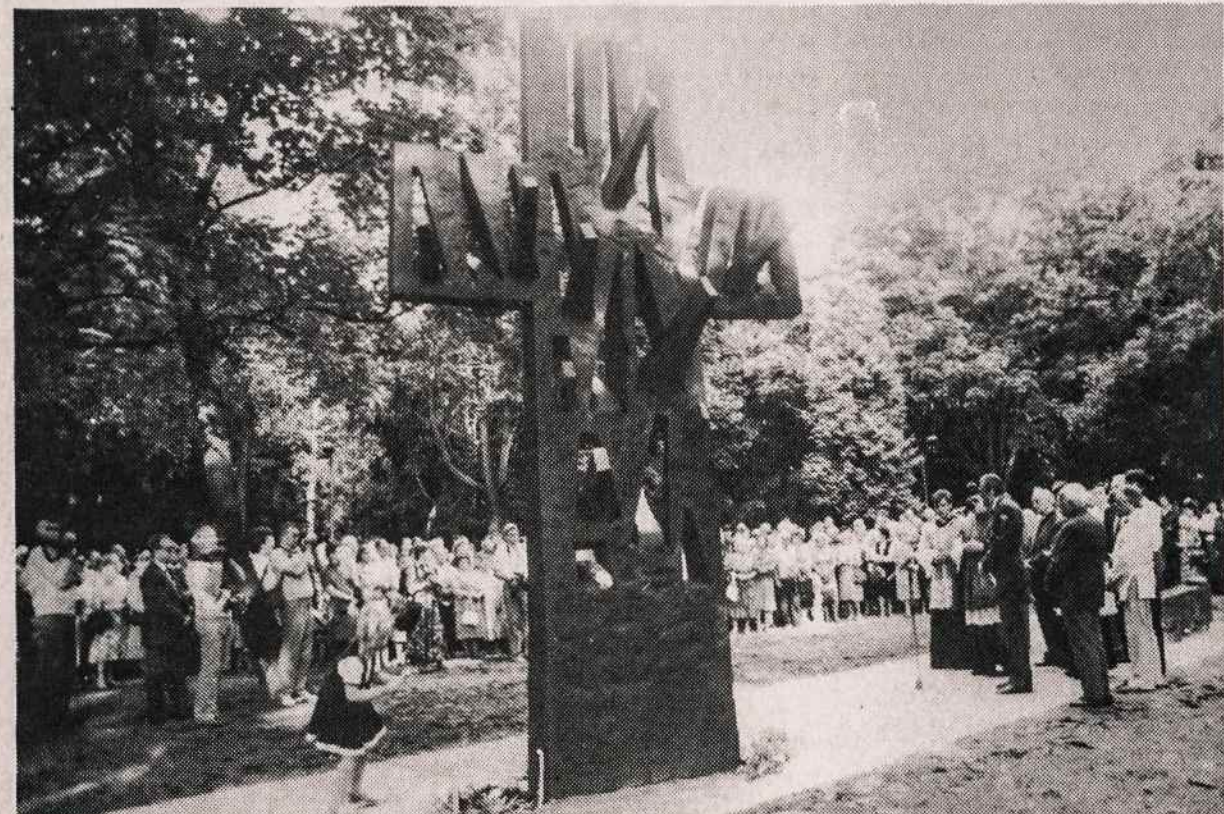
- LĒKTUVAI
- LAIVA (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIŲNĖS
Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

Paminklo 1941 m. sukilimo aukoms fundatorius V. Šlīteris ir vysk. S. Tamkevičius Kaune. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

Kaune birželio 26 atidengtas paminklas, skirtas 1941 m. sukilimo aukoms pagerbti. Fundatorius — Viktoras Šlīteris iš Australijos. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

DARBININKAS The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers

FAX 718 827 - 2964
Editorial Office 718 827-1352
Business Office 718 827-1351

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Publication No. USPS 148-360
Second Class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207
ISSN 0011-6637
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Apmąstymai po muzikos šventės

Laukiame vaizdajuosčių

Istorinis buvo meninių pajėgų telkinys. Suvažiavo daug žmonių į Chicago, bet dar daugiau liko namie. Jie tik spaudoje pasiskaitė labai jau šykščius aprašymus, pasiklausė tų, kurie dalyvavo dainų šventėje, lankė operos spektaklius, koncertus. Bet tai tikrai maža, nes gyvename amžių, kur viskas įrašoma į vaizdajuosčių — video. Kiekvienam dabar prieinami ir pasiekiami įvairiausi festivaliai, suvažiavimai, demonstracijos, vaidinimai, operos.

Tokios didelės šventės rengėjai tikrai buvo tiek apdairūs, kad viską įrašė į vaizdajuosčių. Iš pradžių ne vienas, bet keli. Dabar bereikia tik padaryti iš jų dokumentinį filmą — vaizdajuosčių. Padaryti ne taip sau, kad būtų nufilmuota. Reikia įkalbėti, kad liktų dokumentas ateičiai: kada tas buvo, kas toje ar kitoje vietoje vaizduojama, kokie ten žmonės vaikšto, dalyvauja, kalba ir t. t. Nuoga vaizdajuosčių, be paruošimo, be apžvalginio įkalbėjimo greitai pasensta ir nustoja savo dokumentinės vertės.

Įdėjus tokius didelius pinigus į šventės rengimą, nereikia dabar trupinti duonos plutų. Prie tokios šventės savaime prašosi profesionaliai padaryti dokumentiniai filmai — vaizdajuosčių. Padaryti reikia išmintingai, kad galėtų žmonės nusipirkti, kad kaina būtų prieinama.

Daug kas laukia vaizdajuosčių. Reikia padaryti bent kelias, nesugrūsti į vieną daug skirtingos medžiagos. Čia viena vaizdajuosčių gali būti dainų šventė, antroji opera, trečioji kiti koncertai. Gal yra medžiagos ir ketvirta vaizdajuosčių.

Reikia jas padaryti su įrašais, su gera grafika, skoningais apipa-

vidalinimais. Mėgėjiškumas tik nužudo tokias vaizdajuosčių ir pakerta jų platinimą.

Kas tai padarys? Pirmiausia turėtų pasirūpinti renginių komitetas, kad savo darbą pilnai atbaigtų. Gali pasirūpinti ir LB Kultūros Taryba. Reikia skelbti spaudoje, garsinti, kada ir kur bus galima įsigyti vaizdajuosčių.

Patefono plokštelių leisti neapsimoka. Jos per brangiai atsieina, pagaliau žmonės patefoną dažniausiai laiko atgyvenusiu eilinių namų instrumentu. Tik dideli muzikos mėgėjai turi gerus sudėtingus patefonus.

Laukiame leidinio

Įvykiai buvo tokie, kad reikia ir leidinio. Festivaliai greitai baigiasi, greit išblėsta iškilnių ugnis, nelieka ženklo ateities kartoms. Festivalis buvo tokios apimties, kad savaime prašosi leidinio — kas buvo, kada ir kaip. Tai pasiliks ateinantiems laikams kaip brangus liudijimas apie šios kartos kultūrinę pastangą.

Ir čia reikia profesinio redagavimo, atrankos. Tai redaktorių, rengimo komiteto darbas, kad sutelktų medžiagą, surinktų daug gerų nuotraukų, parašytų tinkamus, pilnus informacinius tekstus. Atkreipiame dėmesį į tai, kad būtų redaguojama amerikiečių būdu, kad būtų surašytos tiksliai visos pavardės, datos. Lengva taip redaguoti — įdėti nuotrauką ir parašyti: vaizdas iš spektaklio, bet kas ten dalyvauja, — nė žodžio.

Informacijos stoka

Ši didžioji muzikos šventė bene buvo pirmas toks įvykis, kai rengėjai mažai rūpinosi informacija.

Gegužės-birželio mėnesiais lankantis Lietuvoje, ten vyko keli neeiliniai renginiai k. t. Mokslo ir kultūros simpoziumas, Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavimas, poeto Bernardo Brazdžionio literatūros vakarai Lietuvos gimnazijose, kur jis jaudino ir judino Gėriui, Grožiui ir Lietuvai mokyklinį jaunimą, Mačernio minėjimas, pirmasis pasaulio vilniečių suvažiavimas ir kai kurie kiti mažesni.

Prie svarbiųjų galėtų šlietis Amerikos savivaldybių ekspertų apsilankymas Vilniuje ir kai kuriuose kituose Lietuvos miestuose bei Latvijoje ir Estijoje. Kas yra naujo Amerikos-Lietuvos santykiavimo istorijoje, tai tas, kad seminaras Vilniuje birželio 16-19 nebuvo atskiras, izoliuotas įvykis, bet rūpestingai parengta, ilgalaikė programa, patikrinta ir priimta fundacijų, kurios svarbias tarptautines programas finansuoja. O jos lengvai pinigų nemėto.

Kai kas US-Baltic fundaciją, kuri tas programas parengė, klaidingai vadina Amerikos baltų fundacija. US-Baltic yra ne baltų, bet amerikiečių organizacija, kurioje dalyvauja ir Amerikos baltai. Nors programą finansuoja amerikiečių fundacijos, tačiau reikia ir individualių aukų, nes

AMERIKIEČIŲ DELEGACIJA LIETUVOJE

Į Lietuvą vyko kaip instruktoriai, grįžo kaip draugai

fundacijų pinigų negalima naudoti patalpų nuomai, kompiuterių ir kitai raštinės aparatūrai įrengti, komunikacijai ir kitoms organizacinėms išlaidoms padengti. Tos aukos kaip tik padėjo fundacijai atsistoti ant kojų ir dabar padeda stovėti.

Delegacijos sudėtis ir svarstytojos problemos

Birželio 15 į Vilniaus "Neringos" viešbutį atvyko 18 asmenų delegacija, vadovaujama Indianapolisio mero William Hutnut. Su kitu keliu ir anksčiau atvykusiais, amerikiečių delegaciją sudarė 27 asmenys, tarp jų lietuvės — Skirmantė Kondratienė, JAV federalinės vyriausybės viceministrė (HUD departamentas), Laima Raštikytė, Kettering, OH, miesto menedžerė, ir Audronė Pakštienė, šio seminaro programos direktorė, atstovavusi USBF prezidentui Linui Kojeiliui, kuriam Maskva (sakoma, Mykolo Martynovičiaus Burokevičiaus rūpesčiu) į Lietuvą įvažiuoti neleido.

Seminaro tema buvo "Savivaldybės demokratinėje laisvos rinkos visuomenėje". Ši bendrinė

HUD sekretoriaus Jack Kemp asistentė Skirmantė Kondratienė su Vilniaus miesto tarybos nariu Juozu Kontautu. Nuotr. Julie Williamson

Paslaugūs gidai Palmyros griuvėsiuose (Sirijoje). Nuotr. kun. prof. Antano Rubšio

tema apėmė per dešimtį sričių k. t. privatizavimo principai, turizmo plėtimas, pagalba invalidams ir seneliams, priešgaisrinė apsauga, gyvenamųjų namų statyba, socialiniai patarnavimai, aplinkos apsauga, miesto aprūpinimas vandeniu, savivaldybės transporto tvarkymas, žemėvalda ir miestų planavimas, savivaldybių tarnautojų etika ir kiti su jais susiję klausimai.

Teko dalyvauti delegacijos sutikime "Neringos" viešbutyje ir seminario atidaryme Vilniaus miesto savivaldybės rūmuose. Plevėsavo Amerikos ir visų trijų Pabaltijo valstybių vėliavos.

Su kai kuriais delegatais buvau pažįstamas iš seniau, su daugeliu susipažinau Vilniuje. Teko susipažinti ir su atvykusiu Vilniun Amerikos generaliniu konsulu Leningrade G. Krol, kuris iki seminaro pradžios stengėsi per Valstybės departamentą ir ambasadorių Matlock išrūpinti Linui leidimą vykti į Vilnių. Savo atstovus į seminarą atsiuntė Danija ir Lenkija. Dalyvavo per 300 Lietuvos, Latvijos ir Estijos savivaldybininkų.

Seminaras vyko savivaldybės rūmuose, Gedimino prospektas 9. Iškilmingam atidarymui vadovavo A. Pakštienė ir R. Čiupaila iš Vilniaus. Atidarymo žodį tarė Vilniaus miesto tarybos pirm. A. Grumadas, pasveikino Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas V. Landsbergis, Amerikos gen. konsulas G. Krol. Prez. George Bush pasveikino diplomatiškai atsargiu raštu: "Sveikinu US-Baltic fundacijos iniciatyvą. Toks susirinkimas gali padėti tarp Jungtinių Valstijų ir Baltijos valstybių pastatyti tiltus, kurie suves mūsų laisvę mylinčius žmones stipriam ir produktyviam bendradarbiavimui". Tasai sveikinimas gautas pavėluotai. HUD sekretoriui Jack F. Kemp, kuris asmeniškai dalyvavo Lietuvoje vykstančios delegacijos atsiveikinyje Washington, atstovavo viceministrė S. Kondratienė. Ji dalyvavo seminario sesijose, spaudos konferencijoje, tačiau ją Parlamento užsienio reikalų komisijos posėdyje.

(nukelta į 4 psl.)

IŠ KELIONĖS TIK ASILAS NEGRĮŽTA ARKLIU

III

Tautų Apaštalo Pauliaus pėdsakai Sirijoje

ANTANAS RUBŠYS
Manhattan College

Mahometas yra jo pranašas). Prekyvietės užsidaro. Tik kirpyklos veikia! Metas kur nors pavalgyti. Senamiestyje valgiai tik siriški. Gėrimai — vaisių. Atrodo, kad švieži. Tik stiklai mažai plauunami.

Iškyla į Sirijos šiaurę

Turizmo įstaigoje sužinojau, kad svetimtaučiai neturi teisės važinėti po kraštą viešaisiais autobusais. Jie privalo samdyti Kultūros ministerijos automobilį su gidu. Man rūpi pasiekti Palmyrą, Russafą, Aleppo, Tell Mardikh'ą, Hamą, Homsą... Viešbučio tarnautojas, išgirdęs apie mano planą, pataria Kultūros ministerijos paslaugomis tik dalinai tesinaudoti, nes į Palmyrą net ir svetimtaučiai nuvažiuoja viešuoju autobusu be trukdymų, kas kita esą su Hama, Homsu, Tell Mardikh'u, Aleppo ir Russafa... Ten esą daug kariuomenės užkardų. Ir

kelionės kaina esanti perdėm skirtinga: autobusas į Palmyrą atgal — apie \$5.00, o ministerijos automobiliu be \$100.00 neapsėsi. Patarimas vertas arbatpinigių!

Autobusu į Palmyrą

Bilietai nusiperku iš anksto Karnak autobusų kontoroje. Kainuoja 12 siriškų svarų — apie \$6.00. Iš viešbučio pakylu su tekančia saule. Autobusų stotyje jau rikiuojasi keleiviai. Visi vietiniai. Į mane niekas šnairomis nežiūri. Prieš lipant į autobusą išdalina sėdynių numerius. Vis nežinia kodėl lūkuriojuoju. Jau laikas pajudėti, o kontoros tarnautojai bėginėja, rankomis skėryčiuoja, vienas ant kito barasi. Ilgainiui paaiškėja priežastis: autobusas laukė vienos svetimtaučės. Ją ir porą didžiulių lagaminų atveža taxi, vėl bėda! Ji nori paklikti savo lagaminus apsaugai, bet nėra kur. Tik šoferis suranda

išeitį: pakrauna juos apsaugai ant autobuso stogo!

Gavęs lapelį su vietos numeriu, atsisėdu. Stebiuosi, kodėl vieta šalia manęs laisva, nors autobusas pilnutėlis. Abu svetimšalius pasodina vieną prie kito. Ji iš Danijos. Didelė Artimųjų Rytų mėgėja.

Palmyra — oazė Sirijos dykumoje

Į Palmyrą iš Damasko tiesiai per dykumą yra maždaug 230 km, o per Homs'ą geru vieškeliu — 325 km. Pirmukart keliaujant po Siriją, nepažindamas Sirijos dykumos, drįsau keliauti į Palmyrą per dykumą, — kad tik tiesiai! Dabar, sėdėdamas patogiai autobuse, prisimenu aną kelionę, kuri giliai įsirašė atmintin. Tiesusis kelias nuo Damasko į Palmyrą seka karavanų pėdsakus, o dykumoje yra ir daubų, ir upokšnių vagų — arabų vadinamų wadi vardu, su žiemos liūčių suneštu smėliu. Pasitaikė, kad mūsų autobusiukas įklimpo vieno wadi vagos smėlio duobėse. Nei pirmyn, nei atgal! Baisiai karšta! Jokio šešelio! Reikėjo laukti gal kas nors kitas važiuos "tiesiu keliu" į Palmyrą! Tik po šešeto valandų pasirodė toli toli ant karavanų kelio dulkių stukurys. Palengvėle didėjo, ilgėjo ir artinosi prie mūsų wadi smėlio duobėse. Laimei, tai

buvo sirų kariuomenės patrulis, — viskas gerai pasibaigė... Išvažiuojame iš Damasko per naujamiestį. Gatvių vardai primena Egiptą — Port Saido bulvarus, ir Iraką — Bagdado bulvarus. Platus, medžiais apsodinti, su didžiulėmis mečetėmis sankryžose. Pasukus į Halebo-Aleppo bulvarą, žinau, kad važiuojame į šiaurės rytus — į Homs'ą. Jau ir kelio rodyklės tai patvirtina — Homs 167 km.

Damasko naujamiestis driekiasi į šiaurę — Guta lygumą. Barados laistomus Damasko sodus. Vešlus vaismedžiai, gėlių lysvės, aukštomis tvoromis aptvirtos vilos. Kelias — autostra-

da, judame greitai. Danė pastebi, kad Damasko sodai baigiasi, nes gausėja alyvmedžiai. Ją domina Sirijos žemės ūkis. Pasiekime pirmąjį kaimą — Harastą. Damaskas — modernus didmiestis, o Harasta — senoviškas kaimas. Ir alyvmedžių sodai baigiasi, vynuogynai prasideda. Kairėje dunkso Antilibano kalnagūbriai, autostrada lipa ir vingiuojasi kalnų papėdėmis. Dešinėje iki pat akiračio driekiasi niūri suarta dykuma su vandens kanalais laistymui. Ilgainiui įvažiuojame į kalnų slėnį. Autostrada dabar kopina slėnį. Kurne-kur ženklai rodo į kaimus kalnuose. Pravažiavus kelią į Maa-

lulą, — 50 km nuo Damasko, — paliekame kalnus. Tiesi autostrada raginte ragina skubėti per tuščius, negyvenamus tyrlaukus Homs'o linkui. Nebėra kur akių paganyti.

Kas yra Sirija?

Stebina gamtos ir peizažo įvairovė. Dar tik kelionės pradžia, o jau matyta Gutos oazė su Damasku — milijoniniu miestu, Barados slėnio sodai, Antilibano slėnių vynuogynai, kalnai, dykuma, tyrlaukiai... Į Siriją galėtum sudėti bemaž tris Lietuvos — ji užima 185.000 km², gyventojų skaičiumi kone dvigubai didesnė už Lietuvą. Jau pirmos kelionės metu buvau patyręs, kad Sirija turi dvi perdėm skirtingas geografines sritis: vakarinę ir rytinę. Vakarinė glaudžiasi prie Viduržemio jūros, — ji apima keitrus siaurus, nuo pietų į šiaurę einančias zonas: pajūrį, kalnagūbrį Jabal an Nasayriyah, Didžiojo plyšio slėnį su šiaurinė tekancia Nahr al-Asi, arba Orontes upe, ir Antilibano kalnų virtinę su aukščiausiu Sirijos 2814 m Hermono kalnu pietuose. Vakarinėje Sirijoje gyvena du trečdaliai visų gyventojų. Rytinė Sirijos geografinė sritis yra Sirijos dykuma. Tai beduinų šalis.

(Bus daugiau)

Kolonų gatvė su iškilnių vartais Palmyroje (Sirijoje). Nuotr. kun. prof. Antano Rubšio

AMERIKIEČIŲ DELEGACIJA LIETUVOJE

(atkelta iš 3 psl.)

Visi vertina seminarą

Kiek teko patirti, seminarė dalyvavusieji lietuviai, latviai ir estai amerikiečių apsilankymu buvo labai patenkinti. Grįždamas Amerikon, iš Vilniaus į Berlyną vykau traukiniu. Tame pačiame vagonė j Vokietiją keliauvo Panevėžio miesto delegacija. Teko kalbėtis su Panevėžio mere Gema Lukoševičiute ir tarybos pirmininku Gintaru Šileikiu. Gintaras labai palankiai vertino amerikiečių nurodymus ir patarimus. Jis dėkojo US-Baltic fundacijai už seminaro organizavimą.

Vilniaus miesto tarybos narys Juozas Kontautas liepos 17 *Drauge* rašo: "Konkretni nauda labai didelė — galima buvo išgirsti, klausiti ir gauti atsakymus į visus jaudinančius ir neaiškius klausimus... Daug ką reikia išmokyti ir prie daug ko priprasti, atsikratant senųjų santykių..."

Gi A. Pakštienė *Drauge* liepos 20 pastebėjo: "Amerikiečiai labai gražiai save pristatė: be aukšto noro pamokyti, o tik pasidalinti patirtimi, kaip jie savo miestuose sprendė ir sprendžia panašias problemas, pateikdami patarimus. Tai labai pajuto seminaro dalyviai — lietuviai, latviai ir estai, kad čia parodoma daug nuširdumo, pagarbos ir tikro noro padėti". Antanas Dundzila *Dirvoje* (liepos 11), gerai susipažinęs su US-Baltic fundacijos darbu, daro tokią išvadą: "Lietuvos reikalų rungtyne šis konfrontacija jmušė mūsų laimėjimui reikalingą įvartį".

Grįžo kaip draugai

Amerikiečiai, dar Lietuvoje ar jau grįžę Amerikon, pastebėjo ne tik Baltijos valstybių miestų, bet ir tautines problemas. Keliaudami iš Talino į Vilnių, jie matė sudegintas munitines, Vilniuje — užpuolikų tankus prie Spaudos rūmų ir TV bokšto, gėles ir kryžius kritusiems didvyriams pagerbti. Į Baltijos kraštus jie vyko kaip instruktoriai, grįžo kaip draugai.

Sakysime, J. Daddona, Allentown, PA, miesto meras *The Morning Call* liepos 26 numeryje rašo: "Mes grįžome kaip 21 Baltijos valstybių geranoris ambasadorius", o pats noris būti pirmuoju Amerikos ambasadoriumi Lietuvoje. Ir jis pats imasi iniciatyvos į Allentown pasiūlyti iš Panevėžio vieną gaisrininką, kad tasai pasitobulintų savo profesinį pasirengimą akademijoje ir vietinėje kolegijoje.

Mažo miesto, Cedar Falls (Iowa), tarybos narė Elaine Pflzgraf pastebėjo, kad Baltijos kraštų laisvė "nėra laisva".

Įtakingas Amerikos savivaldybininkas, Indianopolio meras ir delegacijos vadovas William H. Hudnut, III padarė platesnę analizę, kurią liepos 27 paskelbė *Indianapolis Star* dienraštis. Jis sako, kad "tie inteligentiški ir gabūs jauni lyderiai, kurie reprezentuoja Baltijos valstybių ateitį, supranta laisvės ir stipriai

decentralizuotų savivaldybių santykį"... ir "jie sugėrė praktišką informaciją kaip kempinės"... "Jie labai domėjosi miesto sąranga, — tai tiesa, tačiau tiesiog desperatiškai norėjo, kad mes, amerikiečiai, pritartume ir paremtume jų veržimąsi į laisvą apsisprendimą ir nepriklausomybę visokiais būdais"... "Baltų dvasia kieta kaip titnagas. Jie žino, kad negali grįžti (į buvusią santvarką)"... "Aplink parlamento pastatą Vilniuje iššūkį (Maskvai) paskelbusieji lietuviai pastatė barikadas ir spygliuotų vielų užvaras — simbolinį įspėjimą Sovietams: Nelįskite!"

"Pirmas tiltas jau pastatytas!", — po šio seminaro apie ilgalaikę, profesionaliai parengtą Amerikos-Baltijos valstybių bendradarbiavimo programą pasakė seminaro programos direktorė Audronė Pakštienė.

Reikia palinkėti, kad šiuo ir naujais tiltais vyktų gyvas judėjimas.

J. Kojelis

Allentown miesto burmistras Joseph Daddona Panevėžyje su prieškarinės Lietuvos gaisrininkų šalmu ir lietuviškų ženklelių kolekcija. "Norėčiau būti pirmuoju Amerikos ambasadoriumi Lietuvai", pareiškė norą burmistras Daddona. Nuotr. Allentown Morning Call

LANKĖSI PIETŲ AMERIKOJE JAUNIMO KONGRESO REIKALAIS

Tarp gegužės 21 ir birželio 7 lankė Pietų Amerikos lietuvių kolonijas Alvydas Saplys, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkas, ir Henrikas Antanaitis, buvęs VI-PLJ Kongreso pirmininkas ir dabartinio Talkos Komiteto narys.

Jie sustojo pirmiausia Buenos Aires, kur turėjo eilę pasitarimų su Kongreso rengimo Komiteto nariais. Turėjo porą intensyvių darbo dienų José C. Paz vietoje, Marianopolio poilsio namuose, kur vyko Kongreso metu studijų savaitė. Čia buvo smulkiai peržiūrėta visa Kongreso programa, pasitarta su Argentinos Kongreso Komisijai koordinatoriiais dėl visų paruošiamųjų darbų, apie Kongreso eigą nuo pirmos iki paskutinės dienos. Antanaitis vedė svarbias derybas su Aerolineas Argentinas dėl kainų ir visokiausių lengvatų, kurių Kongresui būtinai reikalinga. Buvo prieita prie labai naudingo susitarimo, ypatingai atsižvelgiant į tai, kad Kongreso eiga reikalauja eiles trumpų skridimų tarp Argentinos, Urugvajaus, Brazilijos ir atgal, grįžtant į kiekvieną kraštą. Tas įgalins Kongreso rengėjus galutinai užbaigti ir išsiuntinėti Registracijos anketas.

Antanaitis aplankė Montevideo, Urugvajuje, kur peržiūrėjo su vietiniu Rengimo Komitetu Kongreso Kultūros Dienų rengimo eigą.

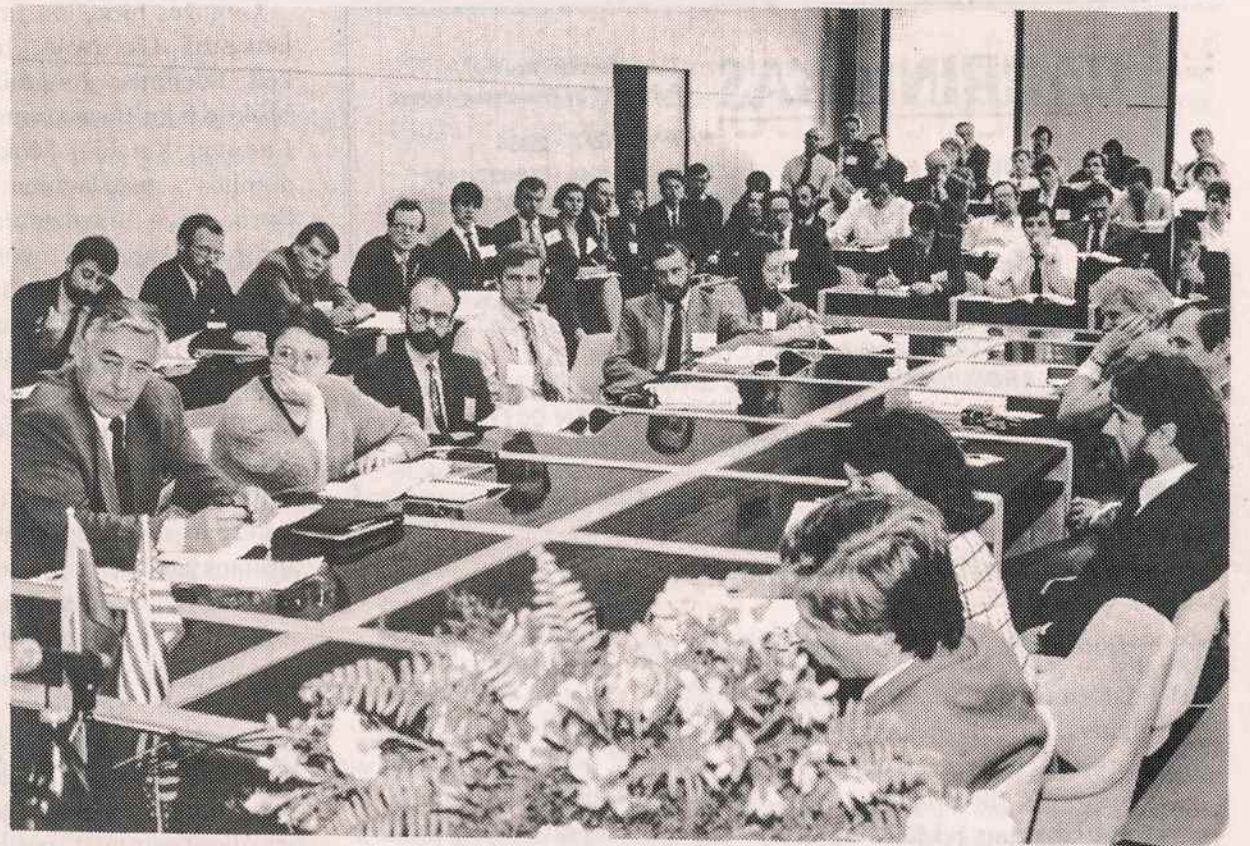
Po to Alvydas ir Henrikas, kartu su Kongreso pirmininke Ariana Rastauskaite, Finansų vyriausiu koordinatorium A. Ruplėnu ir Urugvajaus Rengimo Komiteto pirmininku Rikardu Jbarra-Vètre nuvyko į Sao Paulo, Braziliją, kur tarėsi su Brazilijos Kongreso Rengimo Komitetu, kuriam dabar pirmininkauja Marcos Lipas, ir su Brazilijos Lietuvių Bendruomenės vadovais dėl Kongreso stovyklos ir uždarymo.

Šis Saplio ir Antanaičio apsilankymas suteikė progos jiems vietoje patirti, kaip vyksta Kongreso rengimo darbai, o mums, rengėjams, įrodyti, kad mes nesnaudėme, kažką dirbome, ir kad Kongreso ruošimas jau yra apčiuopiamas, matomas, jaučiamas. Mūsų visuomenė reagavo į jų atsilankymą, susidomėjo ir aktyviau prisideda prie Kongreso.

Algimantas Rastauskas
Spaudos ir Informacijos
Komisija

Toronto Gintaro ansamblio orkestras. Ansamblis ruošiasi vykti į VII Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresą. Nuotr. O. Barzdžiaus

Dalis seminaro dalyvių sesijos metu Vilniuje birželio 17. Nuotr. Valdis Martinson

ŽINIOS IŠ ATSIKURIANČIOS LIETUVOS

—Veliuonoje liepos 6 paminėta šio miesto 700 metų sukaktis. Miesto centre stovi paminklas Vytautui Didžiajam. Tai vienas iš nedaugelio paminklų, kuriuos pavyko apginti nuo vandalių stalinizmo metais.

— Lietuvoje birželio pradžioje darbo ieškojo 14,085 žmonės, o laisvų vietų buvo tik 11,500. Daugiausia bedarbių Vilniuje — 782, Sniečkujė 133, Šilutės rajone 92 žmonės. Nuo kovo 1 bedarbių šalpai skirta daugiau kaip 416,000 rublių.

— Alfredas Antanas Basevičius paskirtas Lietuvos Respublikos ryšių ministro pirmuoju pavaduotoju.

— Lietuvos Katalikų Mokslo Akademijos paskutiniame suvažiavime naujais nariais išrinkti: filosofijos mokslų daktaras prof. Z. Zinkevičius, fizikos-matematikos mokslų daktaras prof. B. Grigelionis, istorijos mokslų daktaras A. Tyla ir medicinos mokslų daktaras prof. G. Uždavinys.

— Vokietijos socialdemokratų partijos kviečiami, metinėje SDP konferencijoje dalyvavo Lietuvos, Latvijos ir Estijos SDP partijų atstovai — Aloyzas Sakalas, Kazimieras Antanavičius, Uldis Berzinis ir Reinas Veidemanas. Konferencijos pabaigoje LSDP tarybos narys K. Antanavičius pasakė SDP delegatams: "Socialdemokratai neturi apsiriboti ties Praha, Budapeštu ir Varšuva". Jis pažymėjo, kad Bjornas Engholmas savo pagrindinėje kalboje prieš rinkimus į SDP pirmininko postą paminėjo tik šias tris Rytų Europos šalis ir nutylėjo Estijos, Latvijos ir Lietuvos sostines.

— Lietuvos Aukščiausioji Taryba patvirtino įstatymą, kuriuo Lietuvoje vėl įteisinama privati nuosavybė. Okupacijos metais iš privačių asmenų ir organizacijų

konfiskuotas nekilnojamasis turmas pagal patvirtintą įstatymą bus sugrąžintas jo seniesiems savininkams arba jų šeimoms. Teisėtiems savininkams bus taip pat grąžinama žemė arba žemės sklypai. Jei dėl kurių nors priežasčių seniesiems savininkams nebus galima grąžinti žemės ar žemės sklypų, pavyzdžiui, tuo atveju, jei ant jų turėtų žemės plotų yra pastatyti fabrikai ar kitkas, teisėtiems savininkams valdžia išmokės kompensaciją.

— Joseph Kaganas, Didžiosios Britanijos Lordų rūmų narys, kviečiamas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos pirmininko V. Landsbergio, viešėjo Lietuvoje. Lordo Kaganas tėvas turėjo tekstilės fabrikus Kaune ir Klaipėdoje. Jaunasis Kaganas studijavo Anglijoje, bet prieš karą grįžo į Lietuvą ir užsibuvo. Vokiečių okupacijos metais jis kalėjo Kauno gete, o 1944 pabaigoje grįžo į Angliją. Netrukus jis tapo vienu žymiųjų D. Britanijos verslininkų. Už nuopelnus užsienio prekyboje J. Kaganui buvo suteiktas Lordo titulas. Viešėdamas Vilniuje lordas J. Kaganas pasakė, kad jis norėtų prisidėti prie nepriklausomos Lietuvos ūkio kūrimo.

— Nauji lietuviški pašto ženklai išleisti tragiškųjų 1941 metų birželio įvykių atminimui. Seriją sudaro trys skirtingos vertės, trikampės formos ženklai. Projektus sukūrė dail. Jokūbas Zovė.

— Prof. Vilius Grabauskas, dirbęs centrinės mokslinio tyrimo laboratorijos direktoriumi, o prieš tai septynerius metus vadovavęs tarptautiniam infekcinių ligų departamentui Šveicarijoje, išrinktas Lietuvos medicinos akademijos rektoriumi.

— Gargždų naftos įmonės direktorius R. Vaitiekūnas pareiškė, kad dabar Lietuvoje nafta gaunama iš keturių gręžinių, kurie yra Kretingos, Klaipėdos ir Šilutės rajonuose. Lietuviška nafta autocisternomis vežama į

Mažeikių naftos perdirbimo gamyklą. Lietuviška nafta yra daug geresnė už sovietinę, nes joje yra mažiau kenksmingų sieros junginių. Sieringas kuras labai teršia aplinką.

— Pirmosios lietuviškos knygos 450 metų sukakties paminėjimui sudaryta valstybinė komisija Aukščiausiosios Tarybos prezidiumo nutarimu. Komisijai pirmininkauja Bronislovas Kuzmickas, o Darius Kuolys — jo pavaduotojas. Komisijoje yra 35 nariai.

— Algirdas Vapšys paskirtas Lietuvos Respublikos statybos ir urbanistikos ministro pirmuoju pavaduotoju.

— Švedijos susisiekimo specialistai lankėsi Lietuvoje. Svečiams rūpėjo ką jie ateityje galėtų Lietuvai parduoti, nes jie gamina daug įvairių, geram susisiekimui reikalingų, priemonių. Pasitarimams juos priėmė ministro pirmininko pavaduotojas Z. Vaišvila.

— Lietuvoje atkuriamas Užsienio lietuviams remti draugija. Tą draugiją okupantai buvo uždarę, nes užsienio lietuviai dėl Lietuvos okupacijos reiškė įvairius protestus.

TALKA LIETUVAI

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos deputatas Kazys Saja, lankydamasis Vatikano Radijo lietuvių skyriuje, paliko jaudinančią laišką, paliudijantį įvairių tautybių Lietuvos piliečių tvirtą nusistatymą už laisvą, nepriklausomą Lietuvą.

"Mūsų internatas daugiatautis, tačiau, kai kalba eina apie Lietuvos laisvę, skirtingų nuomonių nebūna. Po kruvinosios nakties Vilniuje pradėjome rinkti pinigus Nepriklausomybės fondui. Nesame turtingi, todėl ir mūsų surinkta pinigų suma bus daugiau simbolinė negu reali parama Lietuvai. Tačiau darome, ką pajėgiame. Vieni pirmųjų santaupas atnešą lenkė Genutė Vežkauskaitė, rusas Ilja Kovalenkinas, žydas Ignas Isakas".

Apmąstymai po muzikos šventės

(atkelta iš 3 psl.)

macija. Jiems atrodė, kad savaime apie tokį įvykį spauda rašys. O taip nebuvo. Nėrašė. O kodėl? Todėl, nes rengėjai nepakvietė spaudos, nesiuntė jai biilietų.

Nieko nepadarysi, jau tokia tvarka: kas nori, kad būtų apie jus rašoma, pasirūpina pakviesti spaudą. Kai nesi kviečiamas, tai kaip gi rašysi. Kai nekvičiama, vadinasi, — rengėjai nenori, kad apie jus būtų rašoma.

Tai yra pamoka ateities renginių vadovams: neužmirškite spaudos. Spauda išgarsina renginius, bet tik su sąlyga, jei ji yra pakviesta.

Svečiavosi New Yorke Vilniaus Jaunimo teatras. Rengė amerikiečiai. Reikėtų iš jų pasimokyti, kaip veikė jų informacija, kaip buvo respektuojama spauda. *Darbininko* redakcija beveik kiekvieną dieną gaudavo naujus pranešimus, parašytus tiksliai ir aiškiai, kas bus, kas ten svarbiausia. Rašė ir kvietė į svečių priėmimą, skambino ir telefonais.

Todėl šios didžiausios muzikos šventės rengėjai tegu nerūstauja, kad taip mažai rašė apie jų pasirodymus. Ir neberašys, nes į praeitį grįžti neįmanoma. Reikia mokytis iš klaidų ir rengtis ateičiai.

NUBALSAVO PASKIRTI LIETUVAI MILIJONĄ DOLERIŲ

LIETUVIŲ FONDO NARIŲ SPECIALUS SUSIRINKIMAS

Liepos 27 Jaunimo Centro mažojoje salėje, Chicagoje, įvyko specialus LF narių susirinkimas. Jį pradėjo Fondo Tarybos pirmininkas Povilas Kilius, pranešdamas, kad susirinkimas sukvietas nuspręsti vieno milijono dolerių persiuntimą į Lietuvą, paimant tą sumą iš pagrindinio kapitalo. Kvietė visus tuo klausimu pasisakyti, išreiškiant savo nuomonę. Dar jis papildė savo pranešimą, pareikšdamas, kad nariams nubalsavus perduoti vieną milijoną dol. Lietuvai, Fondo Taryba ir Patikėtinių Taryba parengs planą, kaip praktiškai tai turės būti atlikta. Apie visa tai bus paskelbta viešai.

Valdybos pirmininkas A. Ostis papaiškino, kad tuo Lietuvai skirtoju milijonu galės būti paremtos tik nepriklausomos Lietuvos kultūrinės, ne politinės institucijos, kaip numatyta Fondo statute. Turės būti prisilaikoma Internal Code Sect. 501 (c) 3 nuostata, kurie kontroliuoja ne pelno siekiančių organizacijų veiklą. Tegali būti remiamas tik mokslas, literatūra, religija, sportas ir kt., bet negalima aukoti politiniams kandidatams arba

politinei propagandai. Patikėtinių Taryba (Board of Trustees) nutars, kokiam tikslui to milijono pinigai galės būti panaudoti. Taip pat Patikėtinių Taryba galės nutarti to milijono neliesti, kol Lietuva pasidarys pilnai nepriklausoma, arba galės panaudoti kokiam nors konkrečiam projektui paremti, pvz., universiteto laboratorijai ar kam kitam.

Registracijos komisijos pirmininkas V. Momkus pranešė apie dalyvių skaičių. Užregistruota 1,348 kortelės su 10,463 balsais, o salėje dalyvauja 102 asmenys.

Po to vyko dalyvaujančiųjų diskusijos. Čia veikliai pasireiškė Br. Nainys, J. Masilionis, Jablonskis ir kt. Paaškinimus pateikė St. Baras, A. Razma ir A. Ostis. Išvada tokia: Ir pilną nepriklausomybę Lietuvai gavus, Fondas ir toliau veiks ir remis išeivijos lietuvių veiklą. Už milijono dolerių paskyrimą pasisakė 1,101 su 8,591 balsu, nepritarė — 189 su 1,452, susilaikė — 68 su 420 balsų. Buvo išsiųsta 4,613 kortelių su 26,415 balsų. Iš viso buvo paduota 1,348 kort. su 10,463 balsais. Skačiuojant procentais, 82% pritarė, o 12% balsavo 'ne' ar susilaikė. Tokiu būdu daugiau kaip ¾ balsuotojų pasisakė 'taip'.

APB

KENNEBUNKPORT, MAINE

DANUTĖS GRAUSLYTĖS KONCERTAS

Esu girdėjusi daug žymių dainininkų, ypač iš Lietuvos, bet tokio balso, kurį išgirdau liepos 23 šiemet pranciškonų vasarvietės auditorijoje, tikrai nesu girdėjusi. Tai reto kolorito balsas, savo skambesiu ir spalva žavintis balsas, kurį sunku aprašyti.

Koncertu rūpinosi T. Bernardinas Grauslys, OFM, ir pats turįs gerą balsą ir giedojęs bažnyčiose bei vedęs chorą. Danutė Grauslytė yra jo brolio Prano dukterė iš Lietuvos, jauna, graži operos dainininkė. Nenuostabu, kad liepos 23 buvo Tėvui Bernardinui svarbi šventė, kai jis pats supažindino Danutę su gausia auditorija, kurios didžiulia buvo kitataučiai. Susijaudinęs Tėvas Bernardinas džiaugėsi, kad po daugelio metų

jam Dievas suteikė džiaugsmingą valandą — pamatyti ir išgirsti savo talentingą giminaitę.

Grauslytės programa atskleidžia jos muzikinį subrendimą ir aukšto lygio meninį skonį. Pradėta Durante "Vergine, tutto amor", toliau sekė Bizet "Agnus Dei". Dainininkės balsas griebė už širdies kiekvieną klausytoją, ar jis suprato žodžius ar ne. Bendrai, žodžiai tapo antraeiliais — muzika dominavo, jos balsas liejosi kaip raminantis balzamas. Aklosios arijos iš Ponchielli operos Gioconda peiliu vėrė mūsų sielas. Recitatyvas iš arijos iš Donizetti operos La Favorita ir arija

NEW HAVEN, CT

Baisiojo Birželio minėjimas

New Haveno lietuviai sekmdienį, birželio 16, paminėjo Sibiro trėmimų 50-ąsias metines. Šis sekmdienis newhaveniečiams buvo ypatingas ir skyrėsi nuo daugelio praėjusių.

Prieš 30 metų, ruošiantis dvidešimtmečiui, bažnyčios šventoriuje pastatytas lietuviško stiliaus kryžius. Modelį paruošė dail. Jatužis, dirbo Juozas Šilkas, o per minėjimą jį pašventino prel. Jonas Balkūnas. Visi trys jau amžinybėje. Kryžius buvo dedikuotas: Garbei lietuvių, mirusių Sibiro tremtyje ir žuvusių už Lietuvos ir Amerikos laisvę. Pridėtos bronzinės lentelės su atitinkamais įrašais.

28-erius metus prie šio kryžiaus gerbdavome mirusiųjų ir žuvusiųjų, bet 1989 m. siautusi šioje apylinkėje audra kryžių sutriuškino į gabalus.

Susirūpinta naujo kryžiaus pastatymu. Nepaisant įvairių sunkumų, sumanymas įvykdytas. Medžio meistras Juozas Ambrozaitis sutiko kryžių padaryti dar prieš 1990 žiemą, kad besitartinančią Vasario Šešioliktą galėtų minėti jau prie naujo kryžiaus. Modelį greitai paruošė Ambrozaičio geras bičiulis menininkas Simas Augaitis. (Čia malonu paminėti, kad šiuo dviejų vyrų rankų darbo lietuviškas kryžius puošia ir Šv. Juozapo katedros šventorių Hartforde.

Taupant lėšas, kryžiaus įmontavimo darbus parapiečiai atliko

Vysk. Antanas Deksnys, suteikęs sutvirtinimo sakramentą, sveikina Vasario 16 gimnazijos mokinius. Nuotr. Marijos Šmitienės

iš Verdi operos Trubadūras baigė koncerto pirmąją dalį. Daugelis klausytojų automatiškai atsisistojo, pagerbdami dainininkę ir jai plodami.

Antrąją dalį solistė pradėjo arija iš Massenet operos Werther, toliau arija iš Bizet Carmen ir baigė programą lietuviškomis dainomis — Kairiūkščio "Aš viską užmiršau", liaudies daina "Visur žalios pievos", harmonizuota P. Tamošaičio. Publikai prašant, bisui atlikto dvi liaudies dainos — "Oi kas sodai" ir "Užkilnoki vartelius".

Danutė turi puikų vokalinį instrumentą. Jos mezzo-sopranas, žemesnis sopranas, plataus diapazono, ypač gražios žemos gaidos, apvalios, sultingos, lygios ir žavios. Klausytoją pagauna jos interpretacijos magiška jėga. Didelio įspūdžio padarė liaudies dainos, pilnos liaudiškumo ir profesionalinio palietimo, kai liaudies daina pereina į klasiškinės dainos interpretaciją. Dainininkės kvėpavimas puikiai sutvarkytas, jos perėjimas iš žemesnių gaidų į aukštas yra tobulas. Tai meninės gilumos balsas, kuriam reikia auditorijos ir klausytojų.

Linkėtina solistei išplaukti į plačiuosius muzikos vandenius.

El. Vasyliūnienė

Audėja iš Lietuvos P. Damijonaitienė prie savo parodos Vasario 16 gimnazijoje Vokietijoje. Nuotr. Marijos Šmitienės

NEJAUGI NEPADĖSIME NAŠLAIČIAMS?

Beglobių vaikų — našlaičių, pamestinukų — problema Lietuvoje yra tikrai sunki. Visiems aišku, kad vaikų bei kūdikių namų kolektyvinėse struktūrose — nors išviršiniai jos kartais atrodo labai pavyzdingos — negali išaugti normalūs, pilnavertiniai žmonės. Ypač siaubinga padėtis yra vadinamuose psichoneurologiniuose internatuose, kur tarp psichinių bei nervinių ligonių yra patekę daug visai normalių vaikų. SOS Vaikų Kaimų Draugija Lietuvoje imasi iniciatyvos sudaryti tarptautinę komisiją, kuri patikrintų visus tokių psichoneurologinių internatų gyventojus, atrinkdama tuos, kurie ten yra patekę per klaidą ar neapdairumą. Tokiems kaip tik ir būtų pirmiausia skiriami SOS Vaikų kaimai, kuriuos kurti ryžtasi neseniai įsisteigusi draugija.

Be užsienio lietuvių pagalbos šiuos užmojus realizuoti šiuo metu yra neįmanoma. Užtenka prisiminti, kad vidutinės dirbančiųjų algos dabar Lietuvoje yra apie 15 JAV dolerių per mėnesį. Su tokiais pajamomis, net ir tikrai norėdami, jie negali būti labai dosnūs labdarai. Tad visų žvilgsniai ir šį kartą su viltim krypta į užsienio, ypač į Amerikos lietuvių. Atleiskite už akiplėšiską drąsą, bet argi būtų galima ramiai laukti, kol Lietuva ūkiškai sustiprės, ir dabartinę našlaičių kartą palikti jų skaudžiam likimui? Tai jau būtų ne tik antihumaniška, bet ir didžiai nuostolinga atgimstančiai Lietuvai.

Šis pereinamas laikotarpis yra labai palankus tiems užsienio lietuviams, kurie norėtų savo san-

kome į šalį pietų, kuriuose dalyvavo vyskupas, kunigai ir daugiau kaip šimtas parapiečių ir svečių. Vaišės paruošė ir patarė Teresė su talkininkėmis, o Regina Karmuzienė lietuviškai ir angliškai perskaitė Šv. Tėvo kalbą, pasakytą lietuviams Lomžoje, Lenkijoje.

J. Š.

taupomis ką nors konkrečiau sukurti gimtajame krašte, ką nors tikrai vertingo padovanoti po sunkios priespaudos prisikeliančiai Tėvynei. Užsienio valiuta čia dabar yra labai reikalinga ir nepaprastai vertinama. Tokia dovana, pavyzdžiui, galėtų būti našlaičių šeimai namelis SOS Vaikų kaime.

Už 7000 ar 8000 dolerių Jūs galėtumėte Lietuvoje pastatyti gražų, patogų namą, kuriame apsigyventų dešimties našlaičių šeima. Namas būtų pavadintas Jūsų ar Jūsų artimųjų vardu, įamžinant Jūsų ar Jums brangių asmenų atminimą. Taip Jūs taptumėte Draugijos garbės nariu ir Vaikų kaimo kūrėju, jo garbės piliečiu. Apsilankęs Lietuvoje būtumėte brangus Draugijos ir Vaikų kaimo svečias, didžiosios lietuviškos ir tarptautinės vaikų šeimos narys.

Kiekviena, kad ir mažiausia, Jūsų auka šiam tikslui bus įamžinta Lietuvoje besikuriančių SOS Vaikų kaimų istorijoje.

Būtume labai dėkingi, jei atsiųstų tautiečių, kurie ryžtųsi organizuoti SOS Vaikų kaimų rėmėjų būrelius.

Draugija turi dolerinę sąskaitą Vatikane. Čekius galima siųsti Draugijos atstovo Romoje Mons. Antano Jonušo adresu, pažymint, kad auka yra skiriama SOS Vaikų kaimams Lietuvoje: Rev. Mons. A. Jonušas, SOS Vaikų kaimai Lietuvoje, IOR 051 3 01645, Via Casalmonferrato 20, 00182 Roma — Italy.

Apie SOS Vaikų kaimų Lietuvoje ir jų rėmėjų veiklą nuolat informuosime spaudoje ir draugijos biuleteniuse.

Su nuoširdžiu dėkingumu ir Dievo palaimos linkėjimais.

Po trumpo apsilankymo Romoje rugpjūčio pabaigoje vėl išvykstu į darbą Lietuvoje. Namų adresas: Druskininkų 4-1, 233000 Kaunas, tel. 228-224.

Kun. V. Kazlauskas

IŠ VISUR

— Dalia Dzikienė paskirta IX lietuvių tautinių šokių šventės vyriausia menininkė. Ji su Tautinių šokių instituto valdyba bei talkininkais ruošia šventės repertuarą, kurio šokiai bus atliekami tautinių šokių vienetų mokytojų kursuose Dainavoje šių metų rugpjūčio 18 - 25.

— Ateitininkų federacijos studijų savaitgalis vyks rugpjūčio 30 - rugsėjo 2 Dainavos stovyklavietėje.

— "Gintaro" ir "Ažuolo" vadovų-vadovų mokyklų stovykla BSA Camp Resolute, Bolton, MA, įvyks rugpjūčio 17 - 24.

— Adv. plk. Steponas Vencus, išstarnavęs JAV sienų apsaugos departamente daugiau kaip 20 metų, JAV prezidento paskirtas JAV sienų apsaugos vyriausiuoju federaliniu teisėju.

— Visoje Brazilijoje nuo 1982 metų birželio 13-oji yra paskelbta maldos už Lietuvą diena. Šiemet Brazilijos lietuviai birželio 13-ąją surengė maldos kelionę į brazilų tautinę Marijos šventovę Aparecida, kuri yra didžiausia pasaulyje Dievo Motinai pašvęsta bažnyčia. Prie jos pagrindinių durų stovi ir lietuviškas kryžius Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejaus ir Sibiro kankinių atminimui.

— Danutė Bindokienė vadovaus "Ateities" žurnalo 80-ojo gimtadienio minėjimui Dainavoje. Tai bus ateitininkų studijų dienų metu, kurios vyks rugpjūčio 30 - rugsėjo 2.

— Sol. Sigutė Stonytė ir pianistas Jurgis Karnavičius, abu atvykę iš Lietuvos ir pasižymėję kaip tarptautinių konkursų laimėtojai, liepos 28 atliko programą Margučio rengiamame koncerte Chicagoje, Jaunimo Centre.

— Kun. Kazimieras Ambrašas, SJ, daugiau negu vienerius metus talkinęs Vatikano radijo lietuviškame skyriuje, grįžo į Lietuvą. Pabuvęs ketelį mėnesių Vilniuje, rudėnį ruošiasi vėl vykti į užsienį, kur gilins studijas, arčiau susipažins su jėzuitų gyvenimu ir veikla.

— Clevelando Lietuvių Dienos, rengiamos LB Clevelando apylinkės valdybos, įvyks spalio 12 - 15.

— Sol. Jonas Vaznelis, kuris puikiai atliko boso partiją "I Lietuvai" operos spektaklyje Lietuvių muzikos šventės metu Chicagoje, pakviestas dainuoti tą pačią partiją Lietuvos Operos ir baletų teatro spektakliuose Vilniuje rugpjūčio 31 ir rugsėjo 3.

— Tautinių šokių kursai bus rugpjūčio 18 - 25 Dainavos stovyklavietėje. Kursuose bus supažindinama su 1992 metų tautinių šokių šventės repertuaru. Norį dalyvauti prašomi registruotis pas Tautinių Šokių Instituto pirmininkę Dalią Dzikienę, tel. 203 521 - 6028.

— Nauji Darbininko skaitytojai: A. Munch, Midlothian, VA, Tornau, Chicago, IL. Užsakę kitiems: A. Zanius, Weehawken, NJ — C. Nehwadowich, Brooklyn, NY. Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkome užsakytojams. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 15 dol. Atnaujinant — visiems 20 dol. metams.

Lietuvių esame visi —
Lietuvių Fonde ar esi?

LIETUVIŲ FONDAS **LITHUANIAN FOUNDATION**

3001 W. 59th Street
• Chicago, IL 60629

PHONE: 312 925-6897
U.S.A.

Santrumpos: atm. įn. — atminimo įnašas, pavardė po dvitaškio
= aukotojas, įm. = įmokėjo, asm. = asmuo, suma po pavardės
= įnašų iš viso.

1991 m. gegužės mėn.

1 x \$12 Bobelis dr. Kazys, \$1,012.
1 x \$20 Kanapinskas Alvydas atm. įn., \$20.
3 x \$25 Naujokas Justinas atm. įn.: Uksienė Marcelė, \$550; Puniška Gabriellus atm. įn.: įm. 2 asm., \$25; Žuvusiems 1991 m. sausio 13 d. Vilniuje atm. įn.: Janušaitis Jurgis, \$25.
1 x \$30 Dimas Kostas atm. įn.: įm. 2 asm., \$30.
5 x \$50 Augustaitis Jurgis atm. įn.: Byrne Donald ir Ann, \$460; Čekanauskas kons. Vytautas ir Janina, \$360; Lukas Jonas ir Barbara, \$800; Nemickas Romualdas atm.: Medical Staff, Ill. Masonic Medical Center, \$3,135; Pocius Stasys atm. įn.: Pocienė A., \$100.
1 x \$64 Kasperaitis Jonas ir Ona atm. įn.: įm. „co-workers“, \$334.

39 x \$100 Akiračiai/Horizons Foundatin, Inc., \$100; Baltic News Service, \$100; Bradley Russell ir Aldona, \$1,100; Brinkis dr. George Z., \$1,400; Bureikaitė Rita Daiva, \$400; Čyvas kun. Matas, \$2,800; Daugėla Stasys ir Ona, \$1,300; Dautartas Leonas atm. įn.: Dautartas Algimantas, \$100; Deveikis Stasys (miręs) ir Ona, \$1,405; Dobrovolskis Stasys, \$100; Dovydaitis Vincas ir Ema, \$1,100; Eitkinas inž. Vytautas atm. įn.: Jančiauskas D. ir P. \$25, Jančiauskas, P. ir S. \$25 ir 4 kt. asm., \$100; Hurtig Lydia, \$100; Jasiulionytė-Kalušienė atm. įn.: Jasiulionis Vladas, \$200; Jodelė Julius ir Ingrida, \$700; Juknevičius Gintaras, \$100; Jurkstas Laura E., \$100; Kontrimas Ričardas ir Raimonda, \$1,650; Korius Zdislovas ir Stasė, \$825; Kulikauskas Edmundas ir Rūta, \$300; Lemberas Pranas atm. įn.: Lemberas Monika, \$1,800; Lemberas Vitalis ir Danutė, \$810; Liutermaža pulk. Albertas atm. įn.: Liutermažienė Ona, \$2,100; Mačiulis Apolonija, \$100; Mikalonis Vincas, \$100; Nasvytis dr. Motiejus ir Salomėja atm. įn.: Gudauskienė Giedra, \$200; Nausėdaitė Natalija, \$100; Oksas Leonas (miręs) ir Izabelė, \$1,700; Pažiūra Vladas ir Alfonsa, \$900; Polikaitis Antanas ir Dalilė, \$910; Raulinaitis Julius ir Irena, \$600; Seliukas Bronius ir Angelė, \$625; Semėnienė Stasė, \$100; Shepety Stanley ir Janina, \$100; Šlapelis Jurgis atm. įn.: Sirutienė Gražutė, \$300; Šlapšienė Marija atm. įn.: Galdikas Antanas ir Filomena, \$200; Trečiokas Vytautas ir Teresė, \$100; Uksas Jurgis ir Marcelė, \$2,400; Vidugiris Vytautas ir Elena, \$715.

1 x \$120 Sadauskas dr. Jurgis atm. įn.: Sadauskas J. Linas \$70, Garūnas Albinas ir Ona \$50; \$220.
2 x \$150 Kazlauskas Gasparas, \$650; Klimas Raimundas atm. įn.: Demarco Michael ir Renee \$50, Ozinskai Albina, Alvydas, Vida \$50, Mačys Ginijus ir Dalia \$25, Wentz Margaret \$25, \$150.
5 x \$200 Balčiūnas Valerijonas atm. įn.: Balčiūnienė Elena, \$2,095; Daržinskis Stasys ir Ona, \$500; Gedgaudas Mindaugas ir Violeta, \$950; Kleiva Kazimieras atm. įn.: Bartkus Bronius \$50; Krasauskas Mečys ir Elena \$25, Vaškelis Aleksas ir Prima \$25 ir 8 kt. asm., \$200; Nelsas Romas ir Angelė, \$950.
1 x \$250 Remys dr. Edmundas ir Dalia, \$450.
2 x \$300 Digrys dr. Vytautas atm. įn., \$600; Mitkus Juozas ir Dana, \$700.

1 x \$400 Galdikas Antanas ir Filomena, \$1,800.
1 x \$500 Tonkūnas Mykolas atm. įn.: Rudaitis Teodoras ir Ritonė \$120, Kurkulis Albinas ir Dana \$50, Ročkuvienė Marija \$50, Draugelis Arūnas ir Irena \$25, Lesniauskas dr. Algis ir Teresė \$25, Meilienė Irena \$25, Rimkus Rimvydas ir Genė \$25, Raudonis Juozas ir Ginta \$25 ir 9 kt. asm., \$650.
1 x \$600 Kačilauskas Juozas ir Hilda, \$1,000.
1 x \$700 Birulis Nikolajus ir Lidija atm. įn.: Dolles Nina, \$1,591.15.

1 x \$1,000 Singleton Nijolė.
1 x \$1,965 Rutkauskas (Rutenis) Jonas atm. įn.: May Department Stores Co. \$500, Pavlik Mr. & Mrs. Ronald \$500, Farrell Mr. & Mrs. David \$250, Young Harvey \$200, May Design and Construction Co. \$150, Honig Lawrence \$100, Strong John \$75, Dunham John \$50, Hays Thomas \$50, Long Mr. & Mrs. Alfred \$50 ir 2 kt. asm., \$2,065.

1 x \$12,985.10 Urbanavičiūtė Jadvyga, testamentinis palikimas, \$13,085.10.

1, \$44,072.80 Ragelis Antanas, testamentinis palikimas, \$44,702.80.

Iš viso \$68,843.90

1991 m. birželio mėn.

1 x \$10 Juodikis A., \$10.
7 x \$20 Balys Mečys ir Leokadija, \$320; Brazauskas Eduardas, \$20, Bridžius Andrius, \$120; Janavičius A., \$20; Karklius Benediktas ir Akvilė, \$420; Sabataitis dr. Gintautas, \$20, Stankaitis dr. Jonas, \$1,145.

1 x \$25 Numgaudas Vacys ir Olga, \$150.
3 x \$30 Šukys K. S., \$30; Tiškus Bronius atm. įn. 2 asm., \$465; Vitkauskas Kazimieras atm. įn.: įm. 2 asm., \$30.

1, \$40 Kasakaitis Jurgis, \$200.
3 x \$50 Balbatas Jonas, \$1,050; Dautartas Zigmantas, \$150; Ildzelis Henrikas ir Salomėja, \$300.

19 x \$100 Asanavičiūtė Loreta atm. įn.: Vaineikis Juozas, \$300; Bajerčius Antanas ir Michalina, \$100; Baltrušaitis Algimantas, Vytautė, Tomas ir Gabija, \$600; Brazaitis dr. Henrikas ir Tamara, \$1,125; Bublys Romualdas ir Ingrida, \$310; X, \$1,500; Čičikas Balys atm. įn.: Čičikaitė Bronė, \$2,400; Grigaliūnas Raimundas, \$400; Grudzys Vitoldas ir Vanda, \$100; Kriščiukaitis Jonas atm. įn.: Kriščiukaitienė Marija, \$925; Lenkauskas dr. Edmundas ir Milda, \$2,100; Lilley Michael ir Virginia, \$100; Matas dr. Stepas ir dr. Giedrė, \$1,100; Mikonis Juozas ir Marija, \$3,100; Milašius Petras, \$11,100; Petrauskas Vytautas atm. įn.: Petrauskienė Regina, \$1,200; Seidel Gerhard ir Shereen, \$100; Skirnska dr. Juozas, \$1,600; Šonta dr. Juozas ir Teklė, \$1,100.
3 x \$200 Barmuas Leonas, \$450; Radis Juozas atm.: Radis Thea, \$300; Žuvusiems 1991 m. sausio 13 d. Vilniuje atm. įn.:

Rudaitienė Marcelė \$100, Vizgirda Vytautas \$100, \$225.

1 x \$300 Sapetka Kazimieras, \$12,165.

1 x \$330 Klimas Raimundas atm. įn.: Martyno Jankaus jūrų budžių įgula \$50, Kruze Peter \$50; Aukštuolis Rimas ir Vida \$30, Civinskas Kęstutis ir Ingrida \$25, Stungys A. ir G. \$25 ir 14 kt. asm., \$480.

x 1 x \$370 Rutkauskas (Rutenis) Jonas atm. įn.: Battram Richard \$100, May Real Estate \$100, Zazulia Irwin & Fingleton Thomas \$100, Lay Henry \$50, Ambraziejus P. Ir J. \$20, \$2,435.

1 x \$440 Kašuba Antanas: 80-to gimtadienio proga įm. Ignatotienė dr. Lilija \$50, Janušaitis Jurgis ir Veronika \$50, Kašuba Jonas ir Lillian \$50, Kašuba Romualdas ir Elena \$50, Mažeika Vaclovas ir Vanda \$50, Mironaitė dr. Ona \$50, Valiukėnas Mečys ir Eleonora \$50, Jurkūnas Jonas ir Vincentina \$40, Jurcys Tadas ir Dagmara \$25, Kašubienė Ona \$25, \$2,440.

1 x \$2,010 Ivaškienė Ona atm. įn.: Bostono Tautinių Šokių sambūris ir tėvai \$1,000, Ivaška Rymantas ir Dalia \$201, Lukavičius Povilas ir Elena \$84, Andrusis Jonas ir Salomėja \$50, Rasy Juožas ir Irena \$50, Čepas Gintaras ir Valė \$40, Dilba Vytautas ir Danutė \$40, Valatka Mary \$40, Štuopis Jurgis \$30, Banaitis Bronius ir Birutė \$25, Ivaška Darius \$25, Kuodienė Bronė \$25, Kupčinskis Aidas ir Gita \$25, Mažiulis Antanas \$25, Paliulis Bronius \$25, Skudžinskienė Jadvyga \$25 ir 20 kt., asm., \$3,060.

1 x \$16,083.75 Zallys dr. Povilas, stipendijų fondas, \$16,083.75.

Iš viso \$22,488.75.

Adolfas Armalis balandžio mėn. aukotojų sąrašė įrašytas miręs; atsiprašome p. Armalį už klaidą, džiaugiamės, kad jis gyvas ir linkime sveikatos ir geriausios kloties.

Lietuvių Fondo pagrindinis kapitalas 1991.VI.30 pasiekė 5,338,304 dol. Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, meną, kultūrą ir jaunimą 3,073,786 dol.

Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo dalį. Iš viso palikimais gauta 1,593,892 dol. Sudarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamente įrašykime šį tikslų pavadinimą:

„LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION, CHICAGO, IL.“

Visi remkime Lietuvių Fondą, nes gautomis palūkanomis remiama lietuviybė.

Lietuvių kalbos vadovėlis, angliškai *Introduction to Modern Lithuanian*, išleistas nauja laida. Kaina \$25. Prie knygos labai tinka įkalbėtų tekstų 4 kasetės, — kaina \$40. Persiuntimui pridėdama \$3.00.

Vlado Kulboko naujausia knyga *Laiko pagrėbstai* jau gaunama Darbininko administracijoje. 336 psl. Kaina \$8.00, plus persiuntimui \$1.50.

Dr. Konstancijos Paprockaitės-Šimaitienės knyga *Moteris su baltu chalatu* jau platinama Darbininko spaudoje kioske. Jos kaina 20 dol., persiuntimui pridėti 2 dol.

Jono Dainausko *Lietuvos bei lietuvių krikštas ir 1387-ji metai*. Išleido Vydri fondas, Chicago. 1991 m. Kaina 15 dol. Persiuntimui pridėdama 2 dol. Galima gauti Darbininko spaudoje kioske.

Lietuvos žemėlapis (J. Andriaus) didelio formato, gaunamas Darbininko administracijoje. Kaina su persiuntimu 12 dol.

Algirdo Gustaičio *Karas braukia kruviną asarą* — Antrojo pasaulinio karo dienoraštis. Didelio formato, 240 iliustracijų — nuotraukų, atspausdintų žemėlapių. Gaunama Darbininko administracijoje. Kaina su persiuntimu 35 dol.

Nauja knyga, gauta Darbininko administracijoje. Jos autorė Ava Saudargienė. Knyga vadinasi — *Anapus Horizonto*, Australijos apysakos. Knyga turi 188 puslapius. Sudėta 19 pasakojimų. Išleido Nidos Knygos Klubas Londone 1989 m. Kaina 12.50 dol. Knygos persiuntimui pridėti 1 dol.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

TRISDEŠIMT AŠTUNTOJO SANTAROS - ŠVIESOS SUVAŽIAVIMO, 1991 M. RUGSĖJO 5-8 D. D. PASAULIO LIETUVIŲ CENTRE, 515 East 127th St., Lemont, IL 60439

PROGRAMA

Ketvirtadienis, rugsėjo 5 d. 2 val. Zenonas Rekašius, "Energetiniai mitai ir mitologinė politika".

Marius Šaulauskas, "Naujoji politinė filosofija Rytų Europoje".

8 val. Pokalbis su Albertu Zalatorium (Violeta Kelertienė).

Pentadienis, rugsėjo 6 d. 9 val. Rimvydas Šilbajoris, "Broniaus Radzevičiaus stiliatika".

Egidijus Aleksandravičius, "Nauji požiūriai į XIX amžiaus Lietuvos istoriją".

2 val. Aleksandras Štomas, "Atsikuriančios Lietuvos valstybingumo problemos ir perspektyvos".

Simpoziumas "Tautiniai sąjūdžiai ir vakarietiška demokratija": Ilona Gražytė-Maziliauskienė, Leonas Sabaliūnas, Julius Šmulskštys (moderuoja Vytautas Kavolis).

Santaros-Šviesos, Algimanto Mackaus Knygų Fondo, Metmenų, A M and M Fundacijos ir Multidisciplinarių Studijų Instituto posėdžiai.

8 val. Arvydas Šliogeris, "Lietuviškos sąmonės laisvėjimo rai-

da: post-stalinizmas iki Atgimimo ir kas toliau?"

Šeštadienis, rugsėjo 7 d. 9 val. Saulius Sužiedėlis, "Penkiadesimčiai metų praėjus: lietuvių tautos sukilimo ir laikinosios vyriausybės istorijos interpretacijų disonansai".

Ričardas Gavelis, "Lietuvių literatūra tarp moralinio šaukimo ir privatizacijos".

2 val. Albertas Zalatorius, "Lietuvių kultūros darbinė situacija".

Vytautas Radžvilas, "Liberalų galvosenos post-sovietinės Lietuvos kultūroje ir politikoje".

8 val. Literatūros vakaras: Ričardas Gavelis, Kostas Ostauskas, Liūnė Sutema.

Naujų knygų sutiktuvės.

Sekmadienis, rugsėjo 8 d. 10 val. Alfredas Bumblauskas, "Lietuva vidurio Europos istorinėje raidoje".

Norintieji suvažiavime dalyvauti prašomi iki š. m. rugsėjo 1 d. registruotis pas Mariją Paškevičienę, 306 55th Place, Downers Grove, IL 60516.

Eilės prie Lazdijų muitinės. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

CONCORD, NH

Pavergtųjų tautų minėjimas

Prieš 33 metus prezidentas Eisenhoweris paskelbė Pavergtųjų Tautų Savaitę. Nuo to laiko, kasmet liepos mėnesį, iš komunistų pavergtų kraštų kilę Amerikos gyventojai prisimena savo gimtųjų kraštų okupaciją.

New Hampshire tie minėjimai skiriasi nuo kitose valstijose

rengiamų tuo, kad juos organizuoja amerikiečiai, pakviesdami į programą pavergtųjų tautų atstovus. Tuo būdu jie perduoda amerikiečių spaudai ir visuomenei naujausias žinias apie komunistų priespaudą.

Liepos 20 Concorde, NH, per tokį minėjimą kalbėjo laisvųjų latvių federacijos pirmininkas Aristids Lambergas, Kubos atstovė Isabel Rivero ir Afganistano muhadžinas Ghumal Rasul.

Lietuvių atstovė M. Girniuvienė perskaitė 49 kraštų, kuriuose komunizmas dar vyrauja, sąrašą. Programoje taip pat dalyvavo solistė Daiva Mongirdaitė, o patį minėjimą suorganizavo New Hampshire konservatyviųjų unija.

K. Da.

Duok Darbininką paskaityti tiems, kurie jo neprenumeruoja, paskui paragink užsisakyti.

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

NEW YORKE: 86-21 114th Street, Richmond Hill, N.Y., 11418 718-441-6401

CHICAGO: 2615 W. 71st Street, Chicago, IL 60629, 312-737-2110
1445 So 50th Ave., Cicero, IL 60650, 708-656-2201
9525 So 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457, 708-598-1333

FLORIDO: 400 70th Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706, 813-367-6304

DETROITE: 24060 W. 9 Mile Rd., Southfield, MI 48034, 313-350-2350

WATERBURY: 6 Congress Ave., Waterbury, CT 06708, 203-756-5223

Taupymo sąskaitos ir sertifikatai, įvairios paskolos, VISA kortelės ir kiti patarnavimai

— Visi lietuviai taupo ir skolinasi lietuviškoje KASOJE —

Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol.

MIRĖ ONA IVAŠKIENĖ, PASIŽYMĖJUSI TAUTINIŲ ŠOKIŲ MOKYTOJA

Birželio 11 Bostone, sirgusi vėžiu, mirė viena iš pirmųjų lietuvių tautinių šokių puoselėtojų — mokytojų Amerikoje — Ona Ivaškienė-Pivoriūnaitė. Buvo pašarvota Kaspero laidotuvių namuose. Prie karsto budėjo jos sukurto sambūrio šokėjai. Atsišveikinimui vadovavo dr. M. Girniuvienė, apibūdinusi Onos Ivaškienės gyvenimą. Maldas atkalbėjo kun. A. Kontautas. Kitą dieną mišios buvo aukojamos Šv. Petro bažnyčioje. Po mišių vėlionė buvo palaidota Šv. Mikalojaus kapinėse, kur yra palaidotas jos vyras Aleksandras ir sūnus Vytautas. Ji užaugino keturis sūnus: Vytautą — jau miręs, Gedimingą, advokatą Rimantą ir Algimantą. Jos sukurtai šokių grupei vadovauja sūnus Gediminas.

Šis Onos Ivaškienės sambūris kaip tik buvo įkurtas Kennebunkporto vienuolyne, kasmet šoko jų lietuvių dienoje. Tai buvo didelė jos auka vienuolyno bendruomenei. Visi su pagarba ir dėkingumu ją prisimena kaip nepailstančią mokytoją, kuriai tikrai rūpėjo puoselėti lietuviškąjį tautinį šokį ir jį perduoti jaunesnėms kartoms.

Ona Pivoriūnaitė buvo gimusi 1910 metų gruodžio 24 Bostone. Į Lietuvą su tėvais grįžo 1914 metais. Ten pergyveno pirmą pasaulinį karą. Pradžios mokyklą lankė Svėdasuose, vidurinį mokslą išėjo Užpaliuose ir Utenoje.

Kaip Amerikos pilietė, 1928 metais grįžo į Ameriką ir tais pačiais metais ištekėjo už Aleksandro Ivaškos. Jos vyras buvo kilęs iš Žagarės valsčiaus, Šiaulių apskrities, gimęs 1900 metų liepos 14. Į Ameriką atvyko 1914 m. Jis dirbo fabrike ir mokėsi. Pradžioje gyveno Lewistone, Maine, 1920 m. nusikėlė į Bostoną. Ten pakviestas *Darbininko* redaktoriaus Prano Gudo, kurį laiką dirbo fabrike mašinistu ir turėjo Bostone baldų krautuve.

Buvo labai nuoširdus žmogus, sudraugavo su naujaisiais ateiviais, juos rėmė, buvo Lietuvių Bendruomenės Bostono skyriaus valdyboje ir talkino visiems lietuviškiems renginiams. Mirė jis vėžiu 1956 m. kovo 29 d. Aleksandras davė savo šeimai

Ona Ivaškienė

lietuviškos veiklos pagrindus. Viskas buvo skiriama Lietuvai ir lietuviškai veiklai. Tuo keliu nuėjo ir Ona Pivoriūnaitė, už jo ištekėjusi.

Tautiniai šokiai dar nebuvo pabudinti, neišvystyti. Kaip tik tuo metu imta apie juos kalbėti. Pirmoji šokėjų grupė buvo sudaryta Lietuvoje. Oną tai sudomino, ir ji ėmėsi Bostone organizuoti jaunimą. Jos tautinių šokių sambūris buvo įkurtas 1937 metų vasarą. Pirmą kartą ši grupė pasirodė tais pačiais 1937 metais lapkričio 25 d.

Nuo 1938 metų sambūris kasmet atliko programą Vasario 16-sios šventės minėjime Bostone.

Teodora Penikienė

A. A. TEODORĄ PENIKIENĖ PRISIMENANT

Eismo nelaimėje žuvusi Teodora Penikienė buvo gimusi ir augusi Akmenėje. Šiauliuose baigė mokytojų seminariją ir mokytojavo Mažeikiuose ir Kaune, kur susipažino su savo

būsimu vyru Domu Peniku.

Gyvendama Woodhavene, buvo labai aktyvi ir judri, lankė lietuviškus renginius, dalyvavo organizacinėje veikloje, bičiuliauosi su kaimynais lietuviais. Išėjus jai iš savo namo ir einant šaligatviu, ją palietė iš kaimyno kiemo išvažiuojantis automobilis. Jos nepastebėjo ir ją pervaziavo. Vežant į ligoninę, ji jau nebeatlaikė sužalojimų ir mirė.

Ja nuoširdžiai rūpinosi ir globojo sūnus Gediminas Penikas, vežiodavo pas daktarus ir jį kapines aplankyti vyro kapo.

Keturias dienas prieš jos mirtį, sūnus Gerimantas nusipirko naują foto aparatą ir jį išmėgino — kapinėse prie Domo Peniko paminklo nufotografavo savo mamytę. Tai yra paskutinė jos nuotrauka. Ji ir buvo palaidota toje vietoje, kur nuotraukoje stovėjo.

GALIMA ĮSIGYTI LIETUVOS - RUSIJOS SUTARČIŲ TEKSTUS

Lietuvių Informacijos Centre galima įsigyti iš Vilniaus perfaktuotus Lietuvos Respublikos ir Rusijos Tarybų Federacinės Socialistinės Respublikos sutarčių tekstus. Užsakytus šių dokumentų kopijas bus siunčiamos paštu. Kreiptis į Centrą šiuo adresu: 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

1. Sutartis dėl tarpvalstybi-

„Žalgiris“ krepšinio komanda iš Lietuvos liepos 11 žaidė Bostono universitete. Nuotr. Teresės Meiluvienės

PASTANGOS PAGERINTI LIETUVOS EKONOMIKĄ

Birželio mėnesio gale *Darbininke* buvo žinėlė, kad išvyksta iš Amerikos trys jauni profesoriai, kurie čia studijavo pramonės pagerinimą. Jie dėkojo už vaišingumą, už LB apygardos valdybos globą.

Taip ir kilo klausimai: kas jie tokie, ko čia buvo atvykę ir kaip buvo atvykę?

Pasirodė, kad šioje programoje pagrindinis veikėjas buvo Vytautas Daugirdas. Jis pats keletą kartų lankėsi Lietuvoje. Jis yra kompiuterių specialistas ir ten kalbėjo apie kompiuterius, jų panaudojimą pramonei bei prekybai vystyti.

Prasidėjus naujam tautiniam atgimimui, sujodus sąjūdžiams, atėjo mintis — pagreitinti Lietuvos ekonominį atstatymą.

Vytautas Daugirdas raštu išdėstė savo mintis, savo programą, kaip reikia parengti daugiau žmonių, kurie, pasinaudodami amerikiečių technologijos žiniomis, prisidėtų prie Lietuvos pramonės bei prekybos geresnio išvystymo. Susitarta su New Yorko valstybės Farmingdale universitetu, kad pasikeis žmonėmis. Ir amerikiečiai buvo suinteresuoti, kad reikia ten parengti žmonių, kurie sugebėtų perduoti kitiems naujus technologijos laimėjimus, kaip geriau pasinaudoti kompiuteriais, kad galima būtų geriau sutvarkyti savo privačią pramonę. Pagaliau, kaip tą privačią pramonę sukurti.

Kaune veikia Politechnikos Institutas su daugybe skyrių. Jis turi apie 12,000 studentų. Tai yra nepaprastai didelis skaičius

nių santykių pagrindų — 7 psl. Pasirašė V. Landsbergis ir B. Jelcin.

Angliškas vertimas — 5 psl.

2. Susitarimas dėl bendradarbiavimo ekonominėje ir socialinėje-kultūrinėje RTFSR Kaliningrado srities raidoje — 5 psl. Pasirašė G. Vagnorius ir I. Silajev.

3. Susitarimas dėl paramos teikimo piliečiams, pakviestiems dirbti į Lietuvos Respublikos Mažeikių miestą, persikeliant gyventi į RTFSR Leningrado srities Vsevoložsko rajoną — 4 psl. Pasirašė A. Dobravolskas ir R. Batkajev.

Mėnulis

Mokytojas pasakoja apie mėnulį:

— Mėnulis toks didelis, kad jame galėtų gyventi daug milijonų žmonių.

Vienas bemiukas juokiasi.

— Kodėl juokiesi? — klausia mokytojas.

— Išivaizduoju, kur jie dingtų per delcią.

Vytautas Daugirdas su senatoriumi Alfonse D'Amato

tokiam kraštui. Dėstoma daugybė mokslo šakų, veikia net kelio-liko fakultetų.

Tas Institutas persiorganizavo, pasivadino Technologijos universitetu. Ir ten daugybė įvairiausių mokslo katedrų, dėstomi moderniausi mokslai, kad tik sudinamintų techniką.

Kilo klausimas, kaip panaudoti moderniuosius technologijos išradimus, aparatūrą, pagaliau, kas toji aparatūra.

Buvo susitarta, kad universitetas atsiųs pasitobulinti kelis jaunus profesorius. Jie kiekvienas surašė apie save žinias ir įteikė vadovybei. Farmingdale universitetas pasirinko tris jaunus profesorius, kurie ką tik baigė, pats jau dėsto.

Farmingdale universitetas juos pilnai išlaikė ir mokė: davė butą, maistą, mokslą. Globojo LB apygardos pirmininkas Vytautas Alksnis. Pradėdavo mokslinius darbus 9 v. ryto ir baigdavo vėlav vakare apie 10 val. Kokius du kartus per savaitę juos lankydavo Vytautas Daugirdas ir padėdavo dar labiau įsivairinti naujas dėstomas sistemas, mašinas.

Tie jaunuoliai buvo Boris I. Seminogovas, baigęs visas lietuviškas mokyklas, pats laisvai kalbą lietuviškai, judriausias iš visų. Jo profesija — ekonominis planavimas, ekonominės planavimo sistemos apvaldymas.

Jo draugas Evaldas Darškus dienų dienas dirbo su personaliniu kompiuteriu, kaip panaudoti kompiuterius gamybai.

Trečias — Kęstutis B. Rudgalvis. Jis buvo jauniausias, gerai vertinamas kaip mokslinė pajėga. Čia jis dirbo su automatizuotomis gamybos programomis, kartu bandė padaryti kompiuterinės gamyklos modelį.

Borisas labai įdomiai pastebėjo, kad neužtenka atvažiuo-

ti taip sau į Ameriką. Atrodo, nieko čia ypatingo. Veikia mašinos, juda staklės, panašiai, kaip ir Lietuvoje. Bet iš atvykusiųjų niekas nemato ir nežino, kas yra padaryta prieš tai, kiek įdėta planavimo, skaičiavimo, koks sukurtas mokslas, kad visa sistema judėtų ir būtų produktyvi ir pelninga. To čia jie ir mokėsi.

Grįžę į Lietuvą, jie kitus mokys panaudoti modernius įrengimus, perorganizuoti visą sistemą.

Amerika taip pat labai suinteresuota, kad Lietuvoje ir kituose Baltijos kraštuose būtų sumoderninta gamyba, pakelta iki amerikietiško lygio. Tada padidės gamyba, padidės prekyba, taip susidarys naujos sąlygos biznui.

Šį rudenį ar pavasarį į Lietuvą, į Technologijos universitetą važiuos amerikiečių delegacija, kuri vietoje atliks įvairias mokytojų programas. Tokie pasikeitimai, bent kelių išmokymas pasinaudoti moderniais įrankiais, pakels Lietuvos pramonę, prekybą, padės jai lengviau pereiti į privačias rankas. Ir čia bus dėstomi kursai, kaip sukurti privatus ūkius ir prekybas, kad jos būtų labiausiai naudingos kraštui.

Išlydėjome svečius ir palinkėjome jiems sėkmės. Bet turėjome gerokai nustepti, kad dabartinė technologijos kalba ir technologinis mąstymas tampa labai specifinis, kitiems nesuprantamas, nesuvokiamas net apie ką kalbama. Toks jau mokslo likimas, — kaip specializuojasi, kitiems, ne specialistams, jis sunkiau suvokiamas. O susipažinti visiems bent truputį reikia, kuria linkme suka atsikuriančios Lietuvos ekonomika, pramonė, prekyba. (p.j.)

Mielus Gerimantą ir Romualdą Penikus su šeimomis, jų brangiai mamytėi

A. A. TEODORAI PENIKIENEI

eismo nelaimėje žuvus, nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Regina Savickaitė-Bork su šeima

A. A. v. s. fil. APOLINARUI A. TREINIUI

mirus, nuoširdžiai užuojautą reiškiamo jo žmonai, Atlanto Rajono Vadel j. v. s. Genei Treinienei, visiems šeimos nariams ir giminėms.

LSS Atlanto Rajono Sesės

Ilgamečiui Skautų Akademikų ir Atlanto Rajono skautų vadovui

A. A. v. s. fil. APOLINARUI A. TREINIUI

staiga iškeliavus amžinybėn, žmoną j.v.s. Genę, Atlanto Rajono Skautijos Vadę, dukras Gražiną ir Daliją, gimines ir artimuosius užjaučia ir kartu liūdi.

NY Skautų ir Skaučių tuntas Tauras / Neringa
NY Skautams Remti Komitetas
NY Vyr. Skaučių Židinyš "Vilija"

DARBININKAS

Administr. (718) 827-1351
Redakcija. (718) 827-1352

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ... (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Gintė Damušytė, Lietuvių Informacijos Centro direktorė, plačiai paminėjo *Lietuvių Dienų* žurnalas balandžio mėn. numeryje. Viršelyje įdėta jos didelė nuotrauka, kurią padarė Algis Norvila. Pačiame numeryje yra 8 nuotraukos iš jos šeimos aplinkos. Gintė Damušytė uoliai vadovauja Lietuvių Informacijos centrui, žinių biuleteniais aprūpina lietuviškų laikraščių redakcijas ir taip pat informuoja amerikiečių žurnalistus. Sveikiname mūsų mieląją kaimynę ir linkime jai kuo geriausios sėkmės tokiame atsakingame ir svarbiame darbe!

Apolonija Šeibienė yra susirgusi ir paguldyta ligoninėje tyrimams.

Darbininko administracijoje yra gauta bent kelios naujos knygos. Prašom skambinti *Darbininko* administracijai, ir ji patarė. Tel. (718) 827-1351 arba 827-1350.

Ona ir Kęstutis Miklai išvyko į Singer Island, FL, kur turi savo butą. Iš ten buvo nuvykę į Lietuvos Vyčių seimą, kuris buvo St. Petersburg, FL.

New Yorko lietuviai sportininkai, kurie dalyvavo tautinėje lietuvių sporto šventėje Lietuvoje, grįžta šią savaitę.

Laisvės Žiburio radijas dvi savaites vertėsi sena medžiaga, abi programos buvo iš anksto parengtos, panaudojant įvairių medžiagą, prisimenant Lietuvos okupaciją prieš 50 metų. Laisvės Žiburio radijo direktorius Romas Kezys buvo išvykęs su sportininkais į Lietuvą. Šį sekmadienį, rugpjūčio 11, jau bus pirmas reportažas apie sportines žaidynes Lietuvoje.

Kęstučio Čerkeliūno straipsnį, kaip Albinas Elskus kadaise su buriniu laiveliu perplaukė Atlantą, atsispausdino Klaipėdoje leidžiamas laikraštis "Mažoji Lietuva".

Lietuvių Rašytojų Draugijos valdyba dabar rūpinasi metine premija už 1990 metais išleistą grožinę knygą. Pinigus-2000 dol. premijai jau paskyrė Lietuvių Fondas. Dabar Rašytojų draugijos valdyba sudaro komisiją, kuri apžvelgs praėjusiais metais išleistas knygas ir geriausiai paskirs premiją. Kur bus įteikimas, dar neaišku. Praėjusiais metais jis buvo Kultūros Židinyje. Gal ir šiemet čia pasiseks suorganizuoti literatūros šventę.

"ŽAIBAS" NR. 6 – MAISTO PRODUKTAI bus pristatyti Jūsų nurodytu adresu bet kur Lietuvoje: 10 sv. miltų, 10 sv. cukraus, 6 sv. ryžių, 29 oz. dežė persikų, 4 sv. valg. druskos, dežė ananasų, 2 dež. džiovintų slyvų, 2 dež. razinų, 64 oz. aliejaus, 1 dež. įvairių arbatų, 39 oz. pupelių kavos, 12 oz. kakavos. Pilna kaina \$100.00. Kreiptis: "ŽAIBAS", 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Telef. 708 430-8090.

55 SV MAISTO PRODUKTŲ pristatome į namus LIETUVOJE: cukrus, ryžiai, mėsa, miltai, kondensuotas pienas, olandiškas sūris, šprotai, aliejus, razinos, riešutai, kava, arbata, prieskoniai ir t.t. \$95. — ŠVENTINIS SIUNTINYS: kava, razinos, riešutai, šprotai, mėsa, šampanas, šokoladas dežutėse, gelės. \$65. — TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Tel. 1 - 312-436 - 7772.

APREIŠKIME PAGERBĖ ŽUVUSIUOSIUS

Aprėškimo parapijos bažnyčioje rugpjūčio 4, sekmadienį, per 11 val. mišias pagerbti šią savaitę žuvę 7 laisvės kovotojai. Žuvusiųjų intencija buvo laikomos pamaldos. Mišias koncelebravo kun. Stasys Raila su kitais dviem kunigais: klebonu kun. Vytautu Palubinsku ir kun. Kazimieru Pugevičiumi.

Pradžioje buvo parinkti 7 vyrai, kurie buvo pasodinti į pirmą suolą, ir jie simbolizavo žuvusius. Jų pagerbimą pravedė kun. K. Pugevičius. Paminėjus žuvusio pavardę, vienas tų septynių, sėdėjusių pirmame suole, uždegdavo žvakę.

Prasmingą ir patriotinį pamokslą pasakė kun. Stasys Raila.

Choras per vasarą atostogauja, tai bendras giesmės giedojimo visa bažnyčia. Pamaldos baigtos Lietuvos himnu.

Darbininko redakcijos FAX
718 827 - 2964

Antanas Paškus, psichologas, išleido naują studiją — "Sąžinė psichologiniu požiūriu". Knygą išleido J Laisvę Fondas Lietuviškai Kultūrai ugdyti. Jos kaina 7 dol. Gaunama *Darbininko* administracijoje. Persiuntimui reikia pridėti porą dolerių. Knyga buvo specialiai suorganizuota ir Lietuvoje bus išleista didesniu tiražu. Studija parašyta lengvu stiliumi, lengvai ir mieliai skaitoma.

LIETUVOS JAUNIMO TEATRAS DĖKOJA

Pasibaigė Lietuvos Jaunimo teatro jau trečioji viešnagė Amerikoje. Kas galėjo kažkada to tikėtis. Laikai keičiasi, o papročiai, tradicijos — lieka. Pasakyti: "sudie!" — dabar jau nemandagu. Atsisveikinant tarti "iki pasimatymo!" — labai neruoširdu. Žmonių gyvenimas yra vienas. Ir mūsų pasimatymai šioje žemėje yra vieninteliai. Todėl visų pasimatymų išliekamoji vertė — ne tik asmeniškios emocijos, bet ir nostalgikiški susimastymai, susirūpinimai bendru mūsų likimu, dėl mūsų dabarties, ateities, dėl viso to, dėl ko mums, lietuviams, taip širdį sopa, ir visada taip neramu... Sulaukėm tų laikų, kai laisvai vėl bandom atrasti vieni kitus, suprasti ir vertinti tas pačias tiesas, fantazuojame, puoselėjame naujas iliuzijas, projektuojame kiekvienas pagal savo išgales mūsų bendras ateities vizijas.

Kai pasaulyje šiandien ilgai prie derybų stalo susėdę politikai, valstybių veikėjai ieško ir nesuranda taip greit išieities valstybių ir tautų santykiuose, bendravime, kai taip sunkiai ratifikuojamos nusiginklavimo ir tarpusavio pasitikėjimo valstybinės sutartys — per pasaulį keliauja menininkai ir jų kūryba. Tai gerai. Gal todėl suartėja žmonių širdys, atsiveria visiems giminingos pasaulėjautos erdvės. Tai gerai. Gerai, kad Manhattan juodis žino, kad yra Lietuva, kad jis važiuoja į Joyce teatrą su artistais iš Lietuvos. Tai gerai. Dvidešimto amžiaus pabaigoje visos pasaulio valstybės turi teisę būti atmintinos ir žinomos. Turi būti viešai įvardinti visi istoriniai katalizmai ir demaskuota civilizacijos politinė netiesa. Taip bus. Taip jau yra.

Ieškoma nuolatinė prityrusi 18 mėnesių vaiko prižiūrėtoja Stamforde, CT. Duodamas atlyginimas ir privatus butas. Skambinti dėl informacijų (203) 975-8980, arba rašyti: Regina Vanderheyden, 118 Skyview Drive, Stamford, CT 06902.

Skautų stovykloje Lietuvoje: Juozas Bružas iš JAV ir stovyklos viršininkas Pijus Ambrazaitis iš Klaipėdos. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

FEDERALINĖ ĮSTAIGA PERĖMĖ KASĄ

Nacionalinės Kredito Unijų Administracijos valdyba (NCUA) liepos 30 d. pranešė, kad KASA — Lietuvių Federalinė Kredito Unija, turinti \$72 milijonus dolerių, įsteigta pagal federalinius statusus ir federalinės valdžios apdrausta kredito unija, Richmond Hill, Queens, New Yorko mieste, turinti 6,100 aktyvių narių, perimta Nacionalinės Kredito Unijų Administracijos globon — "conservatorship", ir NCUA perima savo nuožiūron kredito unijos kasdienes operacijas. Kredito unija turi įstaigas sekančiuose miestuose: Chicago, Illinois; Detroit, Michigan; St. Petersburg Beach, Florida ir Waterbury, Connecticut.

NCUA pareigūnai nori pareikšti, kad kredito unija tebelieka atidara, dirbanti ir, kad kiekvieno nario sąskaita apdrausta iki \$100,000 dolerių National Credit Union Share Insurance Fund (NCUSIF), federalinės valdžios įstaiga. Nariai laisvi vesti kredito unijos reikalus, įskaitant pinigų indėlių padėjimą ir atsiėmimą ir įvairių kitų reikalų tvarkymą.

NCUA yra nepriklausoma federalinė finansinė įstaiga, atsakinga už steigimo statutus (charters), bendrą priežiūrą ir apdraudimą šalies 8,800 federalinių kredito unijų. NCUA valdyba save paskiria Globėju ("Conservator") federalinės valdžios apdraustos kredito unijos, kai yra reikalinga administruoti kredito unijos turtą ir apsaugoti kredito unijos narių interesus.

Prof. dr. Aldona Šlepetytė-Janačienė lankėsi Lietuvoje. Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavime Vilniuje birželio 14 d. ji skaitė paskaitą: "Lietuvių katalikų moterų veikla tarptautiniuose sąjūdžiuose" ir vadovavo politinių mokslų sekcijai. Ji taip pat dalyvavo Caritas suvažiavime Kaune birželio 1-2 d. ir sveikino Pasaulio lietuvių Katalikų Organizacijų Sąjungos Valdybos vardu.

Darbininkas turi skaitytojų ir Liuksemburge. Stasys ir Živilė Rudžiai, apmokėdami už dvių metų prenumeratą, pridėjo ir 20 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame skaitytojams iš Liuksemburgo.

I Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugiją prašymu Nr. 766 kreipėsi Teresė Savickaitė (Morkienė), kuri prašo padėti surasti pusseserę Anine M. Savick. Paskutinėmis žiniomis, Anine M. Savick gyvena Seaside Park, New Jersey. Turintys informacijos gali rašyti J. Šapokai, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos komiteto pirmininkui, Gedimino pr. 3a, Vilnius 232600, Lietuva.

Ieškomas Adomas Sketeris-Tyrlaukis, provizorius, gydytojo chemikas, gyvenęs Joniškėlio valsčiuje. Ieško Milda Šalkauskaitė-Didžiulienė, Sketerio sesers dukra. Rašyti: Vilnius 232013, Krantinės 12-10 arba: Kazimieras Skobeika, 86-15 98 St., Woodhaven, N.Y. 11421.

I Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugiją prašymu Nr. 765 kreipėsi Bronė Pigagienė, gyv. Kaune, prašydama padėti surasti jos seseris: Anna Fischer, Petro ir Ieva Gaines, Petro. Abi gimė Varėnos rajone, Trakiškių kaime (Anna 1906 m., Ieva 1895 m.) ir, išvykusios tarp karų į JAV, apsigyveno New Jersey — Anna Fischer — Clark, NJ, Ieva Gaines — Elizabeth, NJ. Paskutinis laiškas iš Annos gautas 1986 m., iš Ievos — 1977 m. Turintys informacijos apie Bronės seseris gali tiesiog jai rašyti: Bronė Pigagienė, Banaičio 12-44, Kaunas 233042, Lietuva, ar J. Šapokai, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos komiteto pirmininkui, Gedimino pr. 3a, Vilnius 232600, Lietuva.

to unijos reikalus, įskaitant pinigų indėlių padėjimą ir atsiėmimą ir įvairių kitų reikalų tvarkymą.

NCUA yra nepriklausoma federalinė finansinė įstaiga, atsakinga už steigimo statutus (charters), bendrą priežiūrą ir apdraudimą šalies 8,800 federalinių kredito unijų. NCUA valdyba save paskiria Globėju ("Conservator") federalinės valdžios apdraustos kredito unijos, kai yra reikalinga administruoti kredito unijos turtą ir apsaugoti kredito unijos narių interesus.

Layne L. Bumgardner, direktorius NCUA I Rajono Įstaigos Albany, NY, paskirtas Globėjo Agentu (Agent for the Conservator). Jis ir jo štabas atsakingi vykdyti Globėjo įsakymą valdybos vardu.

Bumgardner pareiškė, kad \$72 milijoninė KASA — Lietuvių Federalinė Kredito Unija, susidūrusi su sunkumais, atsirusiais iš svarbių nelegalių apmokėjimų, pažeidžiančių NCUA biznio paskolų taisyklę, perdėtų kredito koncentracijų rinktiniam narių skaičiui ir nesaugių bei nepagrįstų nekilnojamo turto paskolų politikos bei praktikos.

Papildomų informacijų galima gauti, kreipiantis į:

Layne L. Bumgardner, Nacionalinės Kredito Unijų Administracijos, I Rajone, (518) 472-4554, (National Credit Union Administration) arba Nacionalinės Kredito Unijų Administracijos Informacijos Centre, (202) 682-9650 (National Credit Union Administration Public Information Office).

Ši informacija paimta iš *NCUA News*, leidžiamų Washington, DC.

VIDEO JUOSTELIŲ PERKEITIMAS

— PAL — SECAM — NTSC — Perkeičiame video juostelių įrašus iš europietiškos į amerikietišką sistemą ir atvirkščiai. Skambinti (718) 849-1088.

MĖSOS PRODUKTAI aukščiausios kokybės pristatomi į namus LIETUVOJE: medžioklinės dešrelės, palendvica, dešros ir kt. \$95. — Mažesnis siuntinys \$68. — TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. 1-312-436-7772.

NAUJAS "ŽAIBO" NR. 11! Miltų 10 sv., cukraus 10 sv., ryžių 6 sv., aliejaus 64 oz., 8 O'Clock pupelių kavos 39 oz., mėsos konservai: 2 dež. kumpio (1 kg), 2 dež. liežuvių drebučiuose (0.65 kg), 2 dež. vištienos savo sultyse (0.65 kg). Pilna kaina \$100.00. Bus pristatyta bet kurioje Lietuvos vietovėje per 10 darbo dienų. "ŽAIBAS", 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457 — tel. (708) 430 - 8090.